

**คำแปลศัพท์พฤกษาศัตรร
(GLOSSARY OF BOTANICAL TERM)**

abaxial	ไกลแกน เป็นด้านที่หันออกจากลำต้น หรือแกนหลัก ด้วยย่าง เช่น ด้านล่างของใบ
abortion	ผืด
acaulescent	ไม่มีลำต้น โดยลำต้นหลักอยู่ใต้ดิน มีใบและดอกแหงขึ้นเหนือดิน
accrescent	ขนาดใหญ่ขึ้นเมื่ออายุมาก
achene	ผลแห้ง เมล็ดล่อน เป็นชนิดหนึ่งของผลแห้ง มีขนาดเล็ก เมล็ดเดียว เมื่อแก่ไม่แตก
acicular	รูปเข็ม
actinomorphic flower	ดอกสมมาตรตามรัศมี เมื่อมอง regular flower
aculeate	มีหนามแหลม (จากผิว)
aculeolate	มีหนามขนาดเล็ก
acuminate	เรียวแหลม
acute	แหลม โดยที่ปลายชนกันเป็นมุมแหลม
adaxial	ไกลแกน เป็นด้านที่หันเข้าหาลำต้น หรือแกนหลัก
adherent	ชิดกันของโครงสร้างต่างกัน แต่ไม่ได้เชื่อมติดกันอย่างแท้จริง (ดู adnate และ coherent ประกอบ)
adnate	เชื่อมติดกันของโครงสร้างคู่กัน เช่น เกสรตัวผู้เชื่อมติดกับกลีบดอก
adventitious buds	ตาพิเศษ คือตาที่เกิดขึ้นที่อื่น ๆ ไม่ใช่ตาที่เกิดที่ганใน หรือปลายยอดของกิ่ง
aestivation	การเรียงของกลีบในคาดอก
alternate	ติดเรียงสลับ
amentiferous	มีช่อดอกแบบทางกระรอก
amplexicaul	หุ้มลำต้น เช่น โคนของใบหุ้มลำต้น
androecium	วงเกสรเพศผู้
androgynophore	ก้านเกสรร่วม เป็นก้านที่เชื่อมจากฐานดอก เป็นที่ติดของทั้งเกสรเพศผู้ และเกสรเพศเมีย
anemophilous	ผสมพันธุ์โดยอาศัยลม
anisophyllous	ใบคู่หนึ่งที่มีขนาดและรูปร่างแตกต่างกัน

annual	พืชฤดูเดียว
anterior	ด้านหน้า
anther	อันเรณู เป็นส่วนหนึ่งของเกสรตัวผู้
apiculate	ปลายติ่งแหลม
apocarpous	คาร์เพลแยก
appressed	แนบราบ
aril	เนื้อหุ้มเมล็ด
aristate	แหลมแข็ง
articulate	เป็นข้อ
auriculate	รูปติ่งหู
awn	ห่านамที่ปลายอวัยวะ
axil	จ่าม
axile placentation	การติดของไข่บนแกนของรังไจ หรือติดตรงมุมของคาร์เพลที่เชื่อมติดกัน
axillary	ตามจ่ามใบหรือจ่ามกิ่ง
axis	แกนดอก เป็นส่วนของลำต้นหรือกิ่งที่ดอกเกิด
baccate	คล้ายผลไม้เนื้อ หลายเมล็ด เช่น พลกส้วม
barbed	ขนข้อ หรือหานมข้อ
babellate	ขนขอสั้น หรือหานมขอสั้น
basifixed	ติดที่ฐาน
bearded	มีขนเป็นครา
berry	ผลมีเนื้อเมล็ดมาก เช่น มะเขือเทศ
biennial	พืชสองฤดู
bifid	สองแฉก
bifoliate	มี 2 ใบ
bifolioate	ใบประกอบที่มีใบย่อย 2 ใบ
bilabiate	รูปปากเปิด ประกอบด้วยปากบนและปากล่าง มีอกลิบเดี่ยงและกลิบคอดอกเชื่อมติดกัน

bilocular	มี 2 ช่อง
bipinnate	ใบประกอบแบบขนนกสองชั้น
bisexual	สมบูรณ์เพศ
blade	ส่วนที่ขยายออกเป็นแผ่น เช่น แผ่นใบ แผ่นกลีบเลี้ยง แผ่นกลีบดอกฯลฯ
bract	ใบประดับ
bracteole	ใบประดับยื่น
bullate	ผิวใบที่ยกขึ้นระหว่างเส้นใบ
caducous	หลุดร่วง
caespitose	เป็นกระถุก เป็นกอง
calyculate	มีริ้วประดับล้อมรอบกลีบเลี้ยง คุณลักษณะเป็นชั้นนุ่นๆ ของกลีบเลี้ยง
calyptra	หมวกที่ปกคลุมดอกรหรือผล
calyx	กลีบเลี้ยง กลีบนนอกกลีบแรกของดอก อาจแยกจากกันหรือเชื่อมติดกัน
calyx-tube	ท่อหรือหลอดกลีบเลี้ยง เมื่อกลีบเลี้ยงเชื่อมติดกัน โคนจะเชื่อมติดกันเป็นท่อหรือหลอด ส่วนบนจะแยกออกเป็นกลีบ เป็นชีฟิน หรือเป็นแฉก
campanulate	รูประฆัง
canescent	ขนสั้นสีเทา
capitate	1. ก้อนกลมคล้ายหัวเข็มหมุด เช่น ยอดเกสรตัวเมีย 2. กระชุกของดอกพืชวงศ์ทานตะวัน Compositae
capsule	ผลแห้งแตกประกอบด้วยส่วนการเพล หรือมากกว่า ควรเพลเชื่อมติดกัน เมื่อแก่จะแตกเป็นเสียง ๆ เรียกว่า valves (ลิ้น)
carpel	เป็นหน่วยของดอกที่ประกอบด้วยรังไข่ และยอดเกสรตัวเมีย ซึ่งมีต้นกำเนิดมาจากใบหนึ่งในรังไข่จะมีไจหนึ่งหรือมากกว่ากี่ได้ หนึ่งหน่วยนี้เรียกว่า ควรเพล ดอกหนึ่งอาจมี 1 ควรเพล หรือมากกว่า และควรเพลหนึ่งอาจแยกจากกัน (apocarpous) หรือเชื่อมติดกัน (syncarpous)
carpophore	ฐานดอกที่ยาวขึ้นชูควรเพลหรือรังไข่ เช่น พืชในวงศ์ Ranunculaceae
caruncle	ปุ่มเนื้อโกลเดี้ย รูไมโครไฟล์ของเมล็ด
catkin	เป็นช่อดอกห้อยลงแบบทางกระรอก
caudate	ยาวคล้ายหาง

caudicle	ก้านกลุ่มเรցูในพวงกลี้วยไม้
cauliflorous	ดอกออกตามลำต้น
cauline	เกิดขึ้นจากต้น
cell	1. ช่องว่างในรังไจ 2. อันเรցูที่แยกออกเป็นเซลล์มักมีเซลล์เดียวหรือสองเซลล์
ciliate	ขนครุยที่ขอบ
circinate	ปลายม้วนเช่น ใบอ่อนของพวงพีน
circumscissile	แทกรอบตามขาว ส่วนบนเปิดออกถ้าย่าง
clavate	รูปถั่วกระบวนการห่อหนาขึ้นไปข้างปลาย
claw	ก้านกลืนคอก
cleistogamous	ผสมพันธุ์เมื่อออกบังคับ
climber	ไม้เลื้อย ไม้เลื้อย
coccus	ส่วนที่แยกออกไปของผลที่เป็นพุ
coherent	ซิดกันของโครงสร้างเดียวกัน แต่ไม่เชื่อมติดกัน
column	ก้านเกสรที่เรื่อมติดกัน ลักษณะที่เป็นแท่ง เป็นหลอดหรือเป็นลำ 1. ในกลี้วยไม้ เกสรเพศผู้และเกสรเพศเมียเรื่อมกันเป็นแกนกลางของดอก เรียกว่า เส้าเกสร 2. ท่อของก้านเกสรเพศผู้ที่เรื่อมติดกัน เช่น พืชในวงศ์ Malvaceae
coma	กระซุกขนที่ปลายของเมล็ดพืชบางชนิด
commissure	แนวเชื่อม เช่น แนวที่คาร์เพลเรื่อมกัน
compound leaves	ใบประกอบ
compressed	แบบด้านข้าง (laterally) หรือแบบทางด้านล่าง (dorsally)
conduplicate	พับหากัน
connate	เชื่อมติดของโครงสร้างเดียวกัน เช่น เกสรเพศผู้เรื่อมติดกันเป็นท่อ
connective	เนื้อเยื่อที่เรื่อมเซลล์สองเซลล์ของอันเรցู บางครั้งจะมีดယาวอกไปเป็นรยางค์
connivent	รวมด้วยกัน หรือเบนเข้าหากัน เช่น กลีบดอกซิดติดกันที่ปลายบน
contorted	บิดเบี้ยน
cordate	รูปหัวใจ โคนค่อนข้างเป็นพุกળทำให้เกิดเป็นช่อง

coriaceous	หนาคล้ายหนัง
corm	หัวแบบเพือก อบู่ใต้ดิน
corolla	กลีบดอกอาจแยกจากกันเป็นอิสระ (polypetalous) หรือเชื่อมติดกัน (gamopetalous)
corona	ระยะที่เชื่อมระหว่างกลีบดอกและเกสรเพศผู้ หรือระหว่างเกสรเพศผู้และรังไข่ มักจะเชื่อมติดกันเป็นวง หรือเป็นมงกุฎ เช่น ในพืชวงศ์กระทกรก (Passifloraceae) และวงศ์อคริซิส (Asclepiadaceae)
corymb	ช่อเชิงหลั่น เป็นช่อดอกที่ยอดค่อนข้างแนบ โดยก้านดอกย่อยจะเกิดขึ้นที่ต่าแห่งง ต่าง ๆ บนแกน แต่ทุกก้านจะเริ่มไปที่ระดับเดียวกัน ดอกด้านนอกสุดบานก่อน
cotyledon	ใบเดียว
crenate	หยักมน
culm	ลำต้นของหญ้า
cuneate	สอบแคบเป็นรูปปีก
curvinerved	ใบที่มีเส้นใน 2, 4 เส้น หรือนากกว่า ออกจากโคนใบไปยังปลายใบ เช่น ในพืชวงศ์ Melastomataceae
cuspidate	ติ่งแหลม
cyme	ช่อกระฉูก เป็นช่อดอกที่ดอกตรงกลางบานก่อน ช่อดอกที่ปลายค่อนข้างกลมหรือ ^{แบบ}
cystolith	ผังของเซลล์ที่เจริญขึ้น มักจะมีแคลเซียมคาร์บอเนต
deciduous	ผลัดใบ ร่วง
declinate	โถ้งลงมา
decurrent	ครีบก้านใบ ขอบใบที่ยาวไปตามก้านใบคล้ายเป็นปีกแคน
decussate	ใบเรียงตรงข้ามและแต่ละคู่ตั้งฉากกัน เป็นการจัดเรียงตัวแบบหนึ่งของใบ
dehiscent	แกะแตก
deltoid	รูปสามเหลี่ยม
dentate	ซี่ฟัน
depressed	แบบจากด้านบน
diadelphous	เกสรเพศผู้เชื่อมติดกันเป็นสองกลุ่ม เช่น พืชอนุวงศ์ กระถิน เกสรเพศผู้มี 1 อัน เชื่อมติดกัน 9 อัน อีก 1 แยก

dichotomous	แตกเป็น 2
didymous	อยู่เป็นคู่
didynamous	มีสองคู่ข้าวไม่เท่ากัน เช่น เกสรเพศผู้มี 4 ยาว 2 สั้น 2
digitate	ใบประกอบรูปนิ้วมือ ใบย่อยออกจากจุดเดียวกัน เช่น พวงกุญแจ
dimorphic	มีรูปร่าง 2 แบบ
dioecious	ดอกแยกเพศผู้ต่างต้น พืชที่มีดอกเพศผู้อยู่ต้นหนึ่ง และดอกเพศเมียอยู่อีกต้นหนึ่ง
disc	詹ดอก เป็นเนื้อเยื่อที่เจริญขึ้นมาระหว่างกลีบดอกและเกสรเพศผู้ มักจะเป็นวง ถัวขึ้นหรือหมอน อาจจะเป็นพู หรือแยกเป็นต่อม (disc-gland) ซึ่งบางครั้งเข้าใจว่าเป็นเกสรเพศผู้ที่เป็นหมัน
discoid	1. ดอกคล้าย詹 2. ดอกกระฉุกของพืชวงศ์ Compositae ที่ไม่มีดอกรางนอก (ray-flower) มีแต่ดอกรางใน (disc-flower)
dissepiment	ผนังกั้น
distal	ปลายด้านตรงข้ามกับด้านโคน (proximal)
distichous	ลักษณะเดียว การเรียงตัวของสิ่งในสิ่งกันแต่อยู่ในระนาบเดียวกัน
distinct	แยก แยกกันเห็นชัดเจนของอวัยวะเดียวกัน
divaricate	ถ่างมาก แยกออกจากกันมาก ๆ
dorsal	ด้านหลังหรือผิวด้านนอกของอวัยวะ เช่น ด้านถ่างของใบ
dorsifixed	ด้านเกสรเพศผู้ติดด้านหลังอับเรณู
drupe	ผลมีเนื้อเมล็ดแข็ง
echinate	มีหานำแข็ง
elaiosome	รยางค์คู่ที่ขึ้นเมล็ด พบรูปในพืชบางชนิด ซึ่งรยางค์นี้มีไขมันมาก elaiosome นี้มี 3 ชนิด คือ carunculas เจริญมาจาก micropyle, trophiolas เจริญมาจาก hilum ที่ปลายอิฐด้านหนึ่งของเมล็ด, arils เจริญมาจาก funicle ใต้เมล็ด elaiosome นี้มีหน้าที่กระจายพันธุ์ของเมล็ด โดยมีน้ำเป็นพาหะ
ellipsoid	ทรงรี
elliptic	รูปรี แหลมหรือกลมทั้งสองปลาย ความยาวเป็น 1.5-2 เท่าของความกว้าง โดยทั้งสองด้านเริ่มโค้งไปจากตอนกลาง

emarginate	เว้าที่ปลาย
embryo	อีมบราโอ ต้นอ่อนพืชที่ยังไม่เจริญซึ่งอยู่ภายในเมล็ด
endemic	พืชถิ่นเดียว พืชเฉพาะถิ่น ไม่เป็นพืชพื้นเมืองของที่อื่น
endocarp	ผนังผลขั้นใน เป็นขั้นในสุดของผนังผล (pericarp)
endosperm	แหล่งสะสมอาหารในถุงอีมบราโอ พบรูปในเมล็ดพืชหลายชนิด มักจะล้อมรอบอีมบราโอ เช่น เมล็ดข้าวโพด และมะพร้าว เป็นต้น
entire	ขอบเรียบ
epigynous flower	ดอกที่กลืนเลี้ยง กลืนดอก และเกสรเพศผู้ติดเหนือรังไว้
epipetalous	บนกลีบดอก
epiphyte	พืชอาศัยอาศัย พืชที่ขึ้นอยู่บนพืชอื่นแต่ไม่เบียดเบี้ยนาหาร เช่น กล้วยไม้ ขึ้นบนต้นไม้ใหญ่
exocarp	ผนังผลขั้นนอก เป็นขั้นนอกสุดของผนังผล (pericarp)
exerted	โผล่ ยื่น เชื่น เกสรเพศผู้โผล่พ้นวงกลีบ
exstipulate	ไม่มีมีดูใบ
extra-axillary	เกิดนอกจ่ามใบ
extra-floral	นอกดอก
extrose	หันหน้าออกจากการแ垦ดอก
falcate	รูปเคียว
farinose	มีน้ำดีเป็น
fascicle	กระจาก เป็นกระจากคลอก หรือกระจากใบ โดยเกิดขึ้นมาจากการดัดเดี่ยวกัน
ferruginous	สีสนิมเหล็ก
filaments	ก้านชูอับเรณู
filiform	คล้ายเส้นด้าย
flexuous	โค้งไปมา
floccose	มีขนปุย
foliaceous	คล้ายใบ
follicle	ฝักแตกแนวเดียว เป็นผลแห้งแตก มีคาร์เพลเดียว แตกตามแนวด้านในที่เมล็ดติดอยู่

forma	แบบ เป็นชนิดเดียวที่มีลักษณะพิเศษไปเล็กน้อย นักจะพิດกันที่ถ้าท้อบู๊ เช่น เป็นพืชนำ หรือพืชบก
free	แยกจากกันเป็นอิสระ
frutescent	เป็นพุ่ม
fugacious	ร่วงเร็ว
funicle	ก้านไข่ติดกับพลาเซนตา
furuncles	เนื้อใบที่พองขึ้น พบรในตัวอ่อนของไข่ เกิดจากผนังเซลล์ที่มีแคลเซียมคาร์บอเนต (cystolith) หรือผลึกกรูปเปี้ยม (raphides)
fusiform	รูปกระสาย หนาแต่สอบแคบ ไปยังปลายทั้งสอง
gamopetalous	กลีบดอกเชื่อมติดกัน อาจเชื่อมติดกันทั้งหมด หรือเชื่อมติดกันเฉพาะที่โคน
gamocephalous	กลีบเดี่ยงเชื่อมติดกัน อาจเชื่อมติดกันทั้งหมด หรือเชื่อมติดกันเฉพาะที่โคน
geniculate	งอคล้ายขา
geophyte	พืชมีเหง้าใต้ดิน
gibbous	โป่งข้างเดียวมากเกิดที่โคน
glabrous	เกลี้ยง
gland	ต่อม อาจอยู่บนผิว หรือล้อมรอบด้วยโครงสร้างของใบ ดอก ฯลฯ หรือมีก้านชูขึ้น หรือปลายมีขน
glaucous	มีน้ำดี
glomerate	เป็นกลุ่มแน่น
glumes	กาบช่อยอยในพืชวงศ์หญ้า เป็นใบประดับสองใบ
gynoecium	วงเกรสรเพคเมีย
gynobasic	โคนก้านเกรสรเพคเมีย เช่นพืชในวงศ์ Boraginaceae และ Labiatae
gynophore	ก้านชูเกรสรเพคเมีย เช่น พืชในวงศ์ Capparaceae
hastate	รูปเจียงใบหอก โคนทั้งสองข้างเป็นรูปค่อนข้างสามเหลี่ยมการออกด้านข้าง
heads	ดอกแบบช่อกระซูกแน่น
hermaphrodite	ดอกสมบูรณ์เพศ
hetero-	หลายแบบ

heterogamous	มีทั้งสองเพศ เช่น ดอกแบบช่อจะมีกลีบประดับแต่ไม่มีอวัยวะทางเพศ หรือกลีบประดับมีอวัยวะทางเพศเช่นช่องเสียดฟันและช่องเสียดเมล็ด
hilum	รอยแพลงบนเมล็ด ตรงที่ติดกับ funicle หรือ พลาเซนตา
hirsute	ขนหยาบเชิง
hispid	ขนสากระยะสั้น
homogamous	มีคอกเพศเดียว เป็นคอกแบบช่อจะมีกลีบประดับและกลีบเมล็ดทั้งหมด
hyaline	ใส
hypogynous flower	คอกที่กลีบคอก กลีบเดี้ยง เกสรเพศผู้ติดให้รังไข่
imbricate	ซ้อนเหลือมกัน
imparipinnate	ใบประกอบแบบขนนกปลายคี่
incised	ขักลึก
included	ไม่โผล่ เช่น เกสรเพศผู้ไม่โผล่พ้นกลีบคอก
indefinite	มีจำนวนมาก เช่น เกสรเพศผู้มีจำนวนมาก
indehiscent	แก่ไม่แตก
indigenous	เฉพาะถิ่น
indumentum	สิ่งปักคลุม เช่น ขน เกล็ด ฯลฯ
induplicate	ขอบพับเข้า ขอบของใบ กลีบคอก หรือกลีบเลี้ยงพับเข้าแต่ไม่ซ้อนกัน
indusium	1. ถ้วยคลุมยอดเกสรเพศเมียของพืชวงศ์ Goodeniaceae 2. เสื่อคลุมกลุ่มอับสปอร์ในพืชพวกเฟิร์น
inferior ovary	รังไข่ใต้วงกลีบ
inflorescence	ช่อคอก
infructescence	ช่อผล
internode	ปล้อง หมายถึงส่วนของลำต้นระหว่างช่อสองช่อ
interpetiolar	อยู่ระหว่างก้านใบ ก้านเป็น interpetiolar stipules เป็นพูใบที่ติดระหว่างก้านใบของใบ
intrapetiolar	อยู่ระหว่างก้านใบและลำต้น
introrse	หันหน้าเข้าสู่แกนคอก
involucel	วงใบประดับย้อย

involute	งบในประดับ เป็นใบประดับที่เรียงซิดกันให้ดอกหรือกลุ่มของดอก เช่น ใบประดับ ให้ชื่อดอกแบบ umbel
involute	งบม้วนขึ้น
irregular flower	ดอกสมมาตรด้านข้าง เป็นดอกที่ส่วนต่าง ๆ ของดอกไม่เหมือนกันทุก ประการที่ขนาด และรูปร่าง สามารถแบ่งผ่านศูนย์กลางให้ทุกส่วนเท่ากัน ทุกประการ ได้เพียงรูปเดียว (เหมือน zygomorphic flower)
keel	กลีบดอกคู่ล่างที่เชื่อมติดกันของดอกแบบ papilionaceous
keeled	เป็นสัน เช่นสันตรงกลางของผล หรือของกลีบดอก
labellum	กลีบปาก ใช้กับ 1. กลีบดอกคู่ล่างของดอกด้วยไม้มักราชยาใหญ่ขึ้น และมีรูปร่าง แตกต่างไปจากกลีบด้านข้าง 2. ปากที่คล้ายกลีบดอกของพืชวงศ์ขิง (Zingiberaceae) เป็นเกสรเพศผู้ที่เป็นหมัน
laciniate	จักเป็นครุย
lanate	แบบขนแกะ
lanceolate	รูปใบหอก ปลายแหลมทั้งสองข้าง หรือโกล์โคนอาจกลม ความยาวเป็น 3-6 เท่าของ ความกว้าง
legume	ฝักแบบถัว มี 1 คาร์เพล
lemma	กาบล่างของดอกย้อยในพืชวงศ์หญ้า (Gramineae)
lenticels	ช่องอากาศ
lepidote	มีเกล็ดรังแค
ligulate flower	ดอกรูปลิ้น เป็นดอกรวงนอก (ray flower) ของพืชวงศ์ทานตะวัน (Compositae) ซึ่งมีกลีบดอกเป็นรูปลิ้น
ligule	1. ลิ้นใบ เป็นรายค์ที่ส่วนบนสุดของก้านใบ ในพืชวงศ์หญ้า (Gramineae) 2. กลีบดอกรูปลิ้น (ray flower) ของพืชวงศ์ทานตะวัน (Compositae)
limb	แผ่นใบ
linear	รูปแถบ โดยมีขอบขนานกัน
lip	1. กลีบปาก เรียกกลีบเลี้ยงหรือกลีบดอกที่เชื่อมติดกัน แล้วแบ่งเป็นส่วนบนและส่วนล่าง 2. กลีบของดอกด้วยไม้ ดู labellum ประกอบ
locellate	แบ่งเป็นช่องเล็ก ๆ

locular	ช่อง เช่น unilocular (ช่องเดียว)
loculicidal	ผลแห้งแบบแคปซูล ชนิดที่เมื่อแก่แตกตรงกลางพูด
lorate	รูปແตน gwang
lyrate	จักรแบบขนนกที่มีพูบนสุดใหญ่กว่าพูล่าง ๆ
mericarp	ชิ้นผลของผลแบบ schizocarp (ผลแบบผักชี)
mesocarp	ผนังผลชั้นกลาง เป็นชั้นกลางของผนังผล (pericarp) มักจะอ่อนนุ่ม
micropyle	รูปิดเล็กๆ ที่ปลายของรังไข่ที่ห่อของเรณูจะงะลงไป
monadelphous	เชื่อมติดกลุ่มเดียว เช่น เกสรเพศผู้ของพีชวงศ์ชา
moniliform	รูปคล้ายสายลูกปัด
monochnamydeous	ดอกที่มีวงกลีบชั้นเดียว
monocotyledon	พืชใบเดี่ยงเดียว พืชที่มีใบเดี่ยงหนึ่งใบเมื่องอกออกจากเมล็ด
monoecious	ดอกแยกเพศอยู่ร่วมต้น พืชที่มีดอกแยกเพศ โดยดอกเพศผู้และดอกเพศเมียอยู่บนต้นเดียวกัน
mucronate	ปลายแหลมเป็นติ่งหนา
muricate	ผิวคาบ เป็นตุ่มแข็ง หรือเป็นหนานมแหลม
nervation	การเรียงของเส้นใบ
nerves	เส้นใบ เป็นเส้นที่ออกจากเส้นกลางใบทั้งสองด้าน เส้นที่แตกจาก nerves ไปเรียกว่า vein
net-veined	แบบร่างแท
node	จ่อ
nut	ผลเดือกแข็งแก่ไม่แตก มี 1 ช่อง และ 1 เมล็ด
ob-	เป็นภาษาลาติน ที่เติมนำหน้ามักแปลว่า กลับ หรือคำ เช่น obconical - กรวยคว่ำ obcordate - หัวใจกลับ oblanceolate - ในหอกกลับ obovate - ไข่กลับ
oblique	เฉียง เมี้ยง มักใช้กับโคนใบ
oblong	ในรูปขอบขนาน ขอบใบทั้งสองด้านค่อนข้างขนานกัน ปลายทั้งสองด้านมน ยาว 2-4 เท่าของความกว้าง
ovovate	รูปไข่กลับ รูปไข่ที่ส่วนกว้างสุดอยู่ด้านบน
ovoid	ทรงรูปไข่กลับ

obtuse	มนหรือกลม ที่โคนหรือปลาย
ochrea	ปลอก เช่น หูใบที่เป็นปลอกของต้นอีองเพ็คมา (Polygonum)
opposite	ติดตรงข้าม เช่น opposite leave- ในสองใบที่ติดอยู่บนข้อเดียวกันแต่คนละด้านของลำต้น stamens opposite petals- เกสรเพศผู้ติดตรงข้ามกับกลีบดอก เช่น พืชในวงศ์ Rhamnaceae
orbicular	รูปวงกลม
ovary	รังไข่ เป็นส่วนของเกสรเพศเมีย
ovate	รูปไข่ ส่วนกว้างที่สุดจะอยู่ต่ำกว่าจุดกึ่งกลาง
ovoid	ทรงรูปไข่
ovule	ไข่ เป็นเมล็ดที่ยังไม่โตเต็มที่อยู่ในรังไข่ก่อนเกิดการปฏิสนธิ
palea	กาบบนของดอกย่อยในพืชวงศ์หญ้า (Gramineae)
palmate	รูปฝ่ามือ (ใบเดียว) แบบนิ่วมือ (ใบประกอบ)
pandulate	รูปไข่โอลิน
panicle	ช่อแยกแขนง ช่อดอกชนิดที่แกนกลางแยกแขนง มีดอกย่อยจำนวนมาก
papilionaceous	รูปคลอกถั่ว มีกลีบ standard wing และ keel
papilose	มีปุ่มเล็ก
pappus	ขนหรือเกล็ดครอบ ๆ ปลายผลของพืชวงศ์ทานตะวัน
parietal placentation	พลาเซนตาตามแนวตะเข็บ การติดของไข่ที่พลาเซนตาของผนังของรังไข่
paripinnate	ใบประกอบแบบขนนกปลายคู่
partite	จักแต่ไม่ถึงโคน
pectinate	จักซี่หวี
pedate	แบบตีนเป็ด จักคล้ายฝ่ามือแต่จักที่พูด้านข้างลึกกว่า
pedicel	ก้านดอกย่อย
peduncle	ก้านดอก รวมถึงก้านของช่อดอกค้ำย
pellucid	โปร่งแสง
peltate	ใบกันปีก ก้านใบติดลึกลึกล้ำจากขอบใบ เช่น ใบบัวหลวง
pendulous	ห้อยลง

penicillate	มีขนเป็นกระชุก
pernnial	พืชหลายปี มีอายุเกินกว่าสองฤดู
perfoliate	ใบไม่มีก้านใบ โคนติดรอบลำต้น
perianth	วงกลีบรวม ใช้เรียกรวมทั้งวงกลีบเดี่ยงและวงกลีบคอก หรืออาจเรียกวงได้วงหนึ่งในกรณีที่อีกวงหนึ่งไม่มี
pericarp	ผนังผล ชั้นต่าง ๆ อาจจะเข้มกันเป็นชั้นเดียว หรืออาจแยกออกจากกันได้ เป็น 3 ชั้น คือ ชั้น exocarp' mesocarp และ endocarp
perigynous flower	ดอกที่กลีบเดี่ยง กลีบคอกเกสรเพศผู้ติดรอบรังไข่
persistent	ติดแน่น
perulate	มีเกล็ดหุ้ม เช่นที่ตา
petal	กลีบดอกมักจะมีสีสรร และแผ่กว้าง
petaloid	คล้ายกลีบคอก
petiole	ก้านใบ
petiolule	ก้านใบย่อย
phyllode	ก้านที่ค่อนข้างแบนทำหน้าที่คล้ายใบ
phyllode	ก้านใบแบบ หรือ แกนกลางใบมีรูปร่างและทำหน้าที่คล้ายใบ
pilose	มีขนยาว
pinna	ใบย่อยของใบประกอบแบบขนนก
pinnate	ใบประกอบแบบขนนกมีใบย่อยเรียงตัวสองข้างของแกนกลาง
pinnatifid	หยักแบบขนนก
pinnatilobed	หยักแบบขนนก จักลีกเกื่อยกึ่งกลางก่อนถึงเส้นกลางใบ
pinnatipartite	หยักลีกแบบขนนก ลีกเกื่อยถึงเส้นกลางใบ
pinnatisect	หยักลีกสุดแบบขนนก ลีกเกื่อยถึงเส้นกลางใบ
pinnule	ใบย่อยชั้นที่สองหรือที่สาม ในกรณีที่ใบเป็นใบประกอบแบบขนนกสองชั้นหรือสามชั้น
pistil	เกสรเพศเมีย ประกอบด้วยรังไข่ ก้านเกสรเพศเมีย และยอดเกสรเพศเมีย
pistillode	เกสรเพศเมียเป็นหมัน พนในคอกเพศผู้ของพืชบางชนิด
placenta	ส่วนของรังไข่ที่ไข่ติดอยู่

placentation	การติดของไบภัยในรังไจ
plicate	พับซิบ
plinerved	ใบหรือใบประดับที่มีเส้นใบ 2, 4 เส้น หรือมากกว่า ออกจากโคนใบหั้งสองด้านของเส้นกลางใบ และขึ้นไปสักระยะหนึ่ง เช่น 3- plinerved, 5- plinerved
plumose	ขนนก เมื่อันกับหานามที่มีขนนุ่มออกไปทั้งสองด้าน
pod	ฝักเมื่อแก่แตก มี 2 ชนิด <ol style="list-style-type: none"> 1. ฝักแบบถั่วมีคาร์เพลเดียว วงศ์ Leguminosae 2. ฝักแบบ silique ซึ่งมี 2 เซลล์แยกจากกัน โดยเยื่อบาง ๆ ในวงศ์ Cruciferae
pollen	ละอองเรณูอยู่ภายนอกในอันเรณู
pollen-mass	ละอองเรณูที่จับกันเป็นก้อน
pollinium	ก้อนละอองเรณูมาจับกันเป็นก้อน เช่น ในวงศ์กล้วยไม้ และวงศ์十字花科
polygamous	มีดอกเพศเดียวและดอกสมบูรณ์เพศในต้นเดียวกันหรือต่างต้นกันของพืชชนิดเดียวกัน
polypetalous	กลีบดอกแยกกัน
posterior	ด้านหลัง
prickle	หนามเกิดจากผิว
proliferous	มีตาพิเศษบนใบหรือในดอก ทำให้ลูกน้ำสามารถเจริญเติบโตได้
prostrate	ทอดนอนไปบนดิน
prot (er) androus	อับเรณูแก่ก่อนยอดเกสรเพศเมีย
prot (er) ogynous	ยอดเกสรเพศเมียเปิดรับละอองเรณูได้ก่อนที่อับเรณูจะเปิด
proximal	ด้านโคนตรงข้ามกับด้านปลาย (distal)
pruinose	มีน้ำดews
puberulous	ขนสั้นละเอียดนุ่ม
pubescent	ขนสั้นนุ่ม
pulverulent	มีผง
punctate	จุดปะรุงแสง
pungent	ปลาดายแหลมแข็ง
pustulate	คล้ายคุุ่ม

raceme	ช่อกระจะ ช่อคอกที่ดอคอกย้อยมีก้านติดอยู่บนแกนกลาง นานจากโคนไปยังปลาย
radical leaves	ใบกระจะกิก้าราก
radicle	รากแรกเกิด
ramiflorous	ดอคอกเกิดตามกิ่ง
rafides	ผลลักษณะเป็นรูปไข่มหึมอยู่ในเซลล์ของพืช
receptacle	ฐานคอก
regular flower	ดอกสมมาตรตามรัศมี
reniform	รูปไต
repand	เป็นคลื่นเล็กน้อย
reticulate	แบบร่างแท
retuse	เว้ามน
revolute	ใบที่มีขอบม้วนลง
rhachilla	แกนกลางในช่อคอกย้อยในพืชพวงหญ้าและกล
rachis	แกนกลาง 1. แกนกลางของช่อคอก 2. แกนกลางที่ต่อจากก้านใบของใบประกอบ เป็นที่ติดของใบย่อย
rhizome	เหง้า เป็นส่วนของลำต้นที่อยู่ใต้ดิน หรืออย่างน้อยก็เดือยไปตามพื้นดิน
rostellum	จะอยู่เล็ก พบในกลับไม้ เป็นจังอยที่อยู่ที่ขอบบนของยอดเกสรเพศเมีย ข้างหน้า อันเรยุ
rostrate	มีจังอย
rosulate	เป็นกระจะแบบกุหลาบช้อน
rotate	รูปกลอง กลีบคอกที่ตอนโคนเรื่องติดกันเป็นท่อสัน ตอนปลายแผ่นออกเป็นกลีบ
rufous	สีออกแดง
rugose	รอยบ่น
ruminate	เนื้อเยื่าลึกลับ
runcinate	จักแหลมโถ้งลง จักแหลมเป็นพื้นเดือยโดยร่องโถ้งลงไปทางโคน
saccate	รูปถุง
sagittate	รูปเสียงถูกศร โคนของใบที่เป็นพูแหลมตรงไปยังด้านล่าง
samara	ผลปีกเดียว ผลแก่ไม่แตก เมล็ดเดียว มีปีก เช่น พืชสกุล <i>Acer</i> ในวงศ์ Malpighiaceae

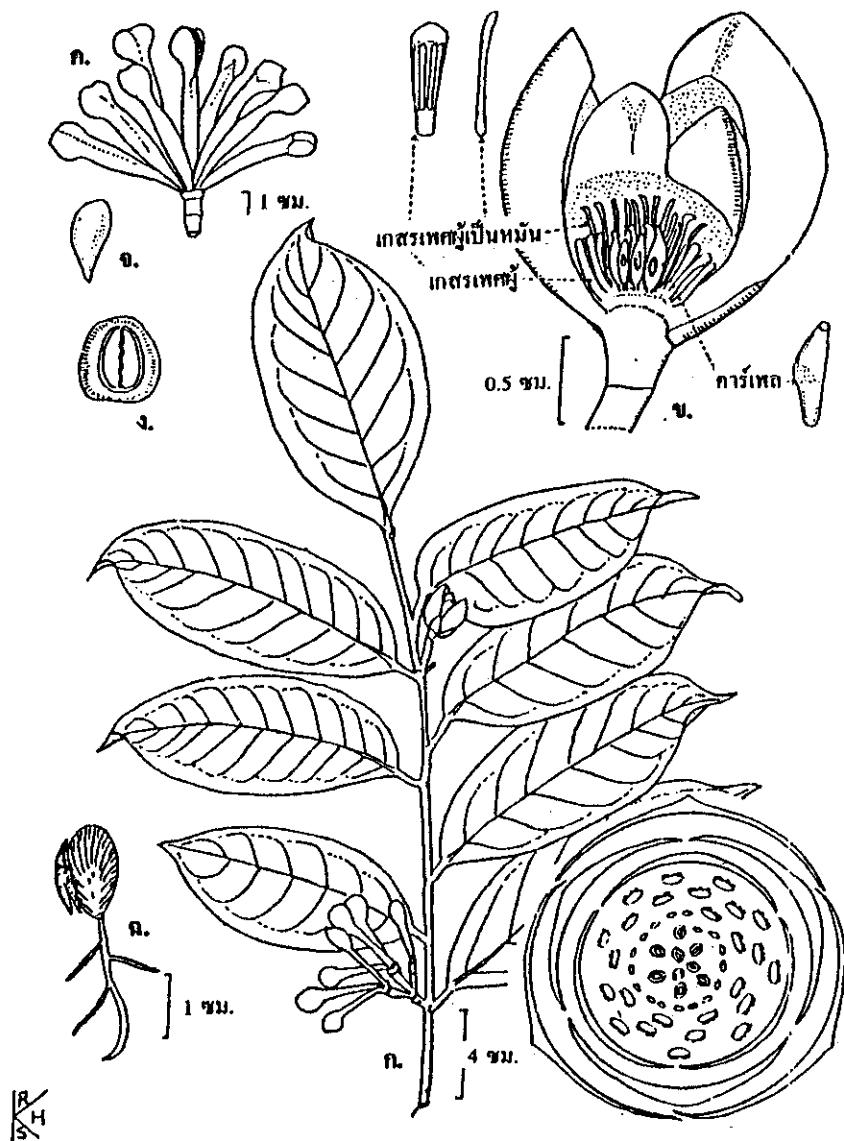
scabrid	สามมีมักเนื่องมาจากมีขันแข็งสั้น
scales	เกล็ดคิดจาก 1. ในที่ลคลูปลง มักไม่มีก้าน เนื้อนาง และแห้ง บางครั้งพบที่มีสีเขียว 2. เป็นสิ่งปกคลุมชนิดหนึ่งที่เป็นรูปงานแบบเล็ก
scape	ก้านดอกโดย เป็นก้านดอกไม้มีใบแทงขึ้นมาจากพื้นดิน
scarious	บางและแห้ง สีไม่เขียว
schizocarp	ผลแห้งแตกเป็นสองหรือหลายส่วน แต่ละส่วนเรียกว่า mericarp เช่น พืชวงศ์ผักชี ช์หร่า (Umbelliferae) และพืชวงศ์ชบา (Malvaceae)
scorploid	ช่อดอกที่มีแกนกลางช่อดอกคล้ายคลุดอยู่ในตัวดอก
secund	ติดข้างเดียว
segment	ส่วน
shoot	หน่อ ส่วนยอด
shrub	ไม้พุ่ม พืชที่มีเนื้อไม้ไม่สูงมากนัก
siliqua	ฝักเป็นสองเซลล์มักมีเยื่อบาง ๆ กัน
simple leaf	ใบเดียว
sinuate	เว้าเป็นคลื่น
sinus	ส่วนว้า
spadix	ช่อเริงลดมีกาบ ได้แก่ช่อดอกหน้าวัว
spathe	กาบทึบช่อดอก โดยช่อดอกเป็น แบบ spadix หรือเป็นใบประดับสองใบหรือ มากกว่า ที่หุ้มกลุ่มช่อดอก
spathulate	รูปช้อน ปลายมนกลม ส่วนโคนยาวและแคบ
spicate	คล้ายช่อเริงลด
spike	ช่อเริงลดเป็นช่อดอกที่ดอกย่อยไม่มีก้าน ติดอยู่บนแกนกลาง เมื่อ拔งานจะงานจาก โคนไปยังปลาย
spikelet	ช่อดอกย่อยของพืชวงศ์หญ้า และกอก เป็นช่อเริงลดขนาดเล็กที่ประกอบด้วยดอก ตั้งแต่หนึ่งจนไปอัญญายในกาบ
spine	หนามแหลมแข็ง มักจะกัดมากเนื้อไม้ของลำต้น บางทีเป็นส่วนของใบที่ลคลูป
spiral	เวียนสลับ
spur	เดือย เป็นส่วนของใบที่ยื่นออกไป มักกลวง

stamen	เกสรเพศผู้ มักประกอบด้วยก้านชูอับเรณู และอับเรณู
staminode	เกสรเพศผู้เป็นหมัน
standard	กลีบกลาง เป็นกลีบดอกกลีบใหญ่อยู่บนสุดของดอกแบบดอกถั่ว
stellate hairs	ขนรูปดาว
sterile	เป็นหมัน
stigma	ยอดเกสรเพศเมีย
stipe	ก้าน อาจจะเป็นก้านของคราร์เพล หรือก้านของเกสรเพศเมีย หรือก้านผล
stipellae	หูใบยื่อยเล็ก ๆ คู่ๆที่โคนของก้านใบยื่อย
stipitate	มีก้าน
stipules	หูใบ เป็นรยางค์ที่ออกจากโคนก้านใบ
stolon	ไหลเป็นลำต้นบนดินมีปล้องยาว راك ใบ ดอก เกิดที่ข้อ มีรากเกิด
stomata	ปากใบ เป็นรูหายใจอยู่บนผิวชั้นบน
striate	เป็นริ้ว
strigose	ขนแข็ง เช่น ขนจะเออนชิดกับผิว
strobilus	อวัยวะสืบพันธุ์ของพืชเมล็ดเปลือย (Gymnosperm)
strophiole	รยางค์นุ่มที่ข้อมูลดของพืชบางชนิด
style	ก้านเกสรเพศเมีย
sub	คำที่ใช้เดินนำหน้าแปลว่า 1. กึ่ง เช่น subacute-กึ่งแหลม 2. ใต้ เช่น subterranean ใต้ดิน
subspecies	ชนิดย่อยต่ำกว่าระดับชนิด (species)
subterranean	ใต้ดิน
subulate	รูปลิ่มแครง
sulcate	เป็นร่อง
superior ovary	รังไข่เหนือวงกลีบ
suture	รอยเชื่อม
sympetalous	กลีบดอกเชื่อมกัน เมื่อjoinกับ gamopetalous
syncarpous	การเพลเรื่อง ประกอบด้วยการเพลตั้งแต่ ส่องหรือมากกว่า เชื่อมติดกัน

tendril	มือพัน
terete	กล้วยทรงกระบอก
ternate	แยกสาม เป็นกลุ่มของ 3
terrestrial	บนดิน
testa	เปลือกเมล็ด
tetradynamous	เกสรเพศผู้มี 6 ยาว 4 สั้น 2 ในพืชวงศ์ผักชี หรือ Cruciferae
thecae	เซลล์อับเรณู
thorn	หนาม เป็นหนามแหลมที่มีกำเนิดเหมือนกับอวัยวะอื่น เช่น ใน หู ใน ตา
tomentose	มีขนสั้นหนาๆ มุ่ง
torulose	ทรงกระบอก บวมที่รอยต่อ
torus	ฐานดอกนูน
tree	ไม้ต้น มีลำต้นเดียว โตก ๆ
treelet	ไม้ต้น ขนาดเล็ก แต่แข็งคงมีลำต้นเดียว
trifoliate	ใบประกอบชนิดมีสามใบย่อย
trigonous	มีสามมุม ไม่แหลม
triquetrous	มีสามมุมแหลม
truncate	ปลายตัด
tube	ท่อ หลอด
tuber	หัวแบบมันฝรั่ง เป็นส่วนของรากหรือลำต้นที่ใหญ่ขึ้น มักอยู่ใต้ดิน
tuberculate	มีปุ่ม
tumid	พอง
tunicated bulb	หัวแบบหัวหอน
turbinate	รูปลูกข่าง
umbel	ช่อดอกแบบชี้รั่ม โดยมีก้านดอกยื่นออกจากจุดเดียวทั้งหมด
undulate	เป็นคลื่น
unguiculate	โคนแคนคล้ายเป็นก้าน
unisexual	มีเพศเดียว อาจมีเฉพาะเกสรเพศผู้ หรือเฉพาะเกสรเพศเมีย

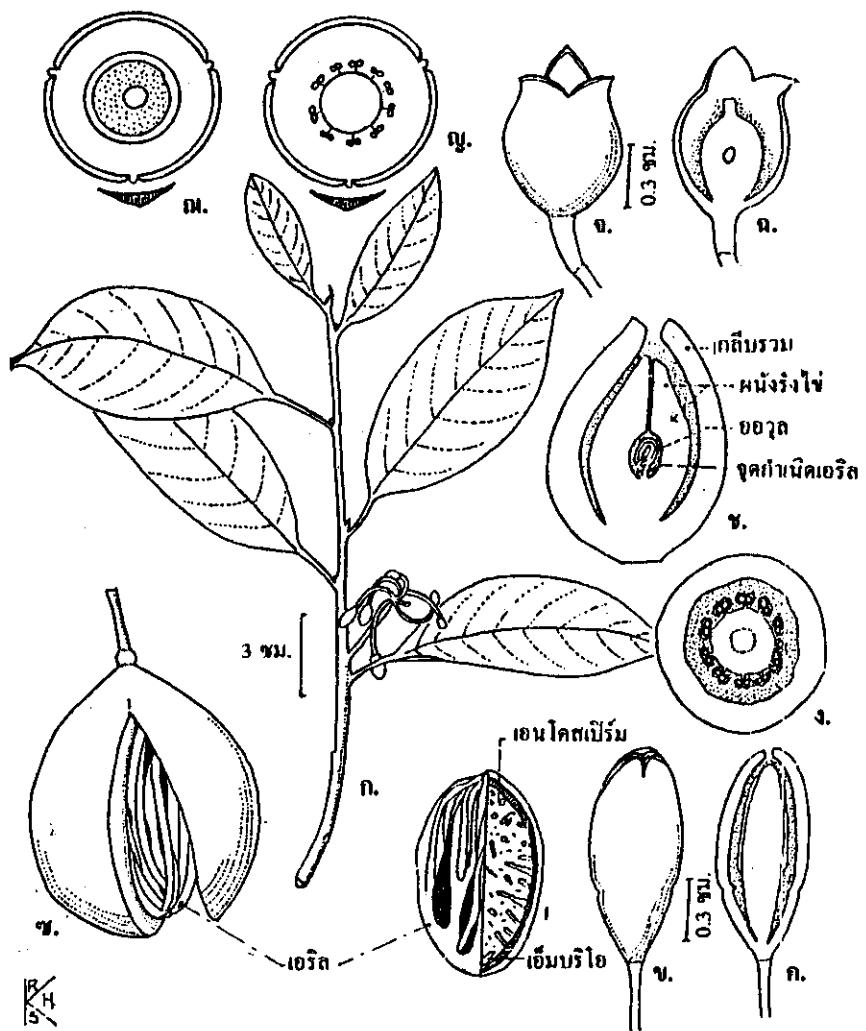
urceolate	รูปคันโภ รูปโภ
valvate	จรดกัน เมื่อขอบของกลีบดอกหรือกลีบเลี้ยงมาจารดกัน
valve	ลิ้น 1. ลิ้นที่เกิดจากผลแบบแคปซูลแตกออกเป็นเสียง 2. ฝ่าปีกเปิดของผนังของอับเรณุ ของพืชวงศ์ Lauraceae
variety	พันธุ์
velutinous	มีขนกำมะหยี่
venation	การเรียงของเส้นใบ
ventral	ด้านบนหรือผิวติดด้านแก่น
vernation	การเรียงของใบอ่อนในตาใบ
verrucose	เป็นตุ่ม
versatile	ก้านเกรสรเพศผู้ติดกับอับเรณุที่กึ่งกลางด้านหลังของอับเรณุทำให้อับเรณุเคลื่อนไหวได้
verticillate	วงรอบ ใบติดเป็นวงรอบข้อ
vexillum	กลีบกลางเป็นกลีบดอกลิ้นใหญ่ยื่นสุดของดอกแบบคลอกถั่ว เหมือน standard
villous	มีขนอุย ขนยาวไม่เรียง
viviparous	งอกคาด้าน
whorl	วงรอบ ใบติดเป็นวงรอบข้อ
wing	ปีก 1. ส่วนที่ขยายขึ้นเป็นปีก 2. กลีบดอกสองกลีบข้างของดอกแบบถั่ว
zygomorphic flower	ดอกสมมาตรด้านข้าง เมมื่อน irregular flower

ภาคลายเส้นพรรณไม้มังวงศ์ (Family)

ภาพที่ 35. จำปูน (*Anaxagorea javanica* Bl.) Family Annonaceae

ก. กิ่งที่มีดอกและผล ข. ดอกผ่าตามยาว ค. ผลกลุ่ม จ. ผลย่อยผ่าตามขวาง
ช. เมล็ด ฉ. ตันก้า (ที่มา; อัจฉรา, 2540: 32)

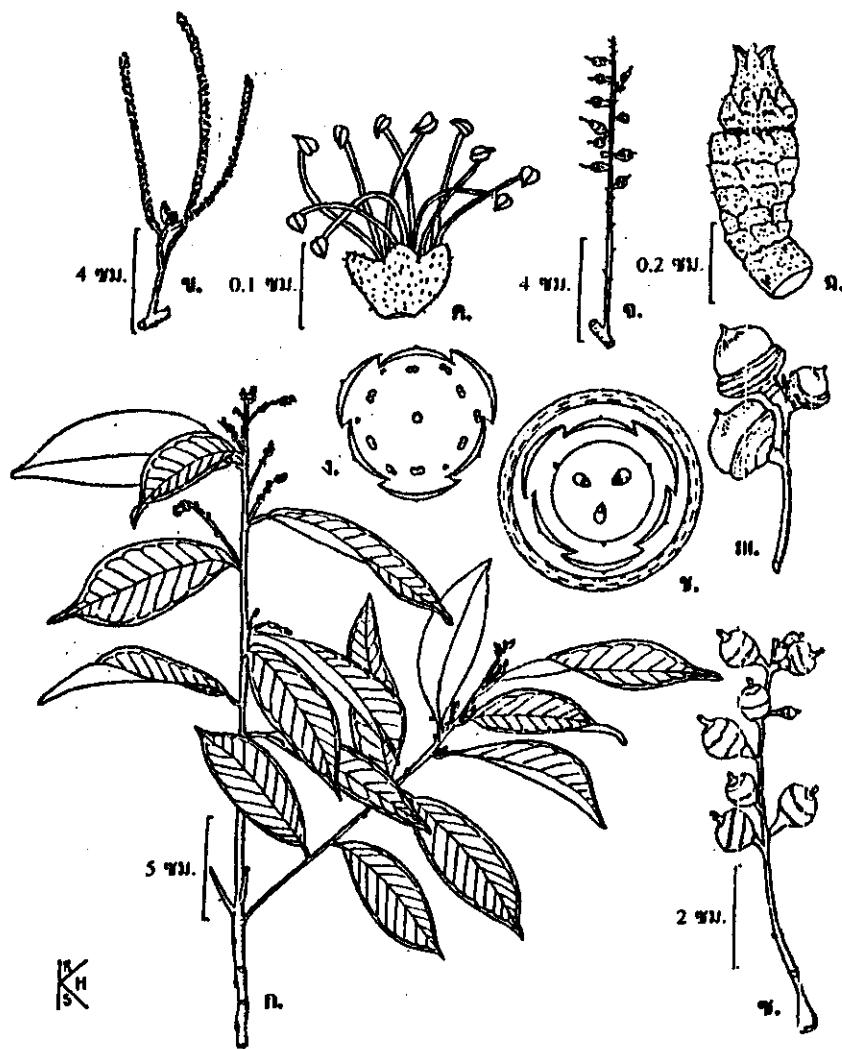

ภาพที่ 36. จันทน์เทศ (*Myristica fragrans* Linn.) Family Myristicaceae

ก. กิ่งที่มีดอก ข. ดอกเพศผู้ ค. ดอกเพศผู้ผ่าตามยาว ง. ดอกเพศผู้ผ่าตามขวาง จ. ดอกเพศเมีย ฉ. ดอกเพศเมียผ่าตามยาว ช. ภาพขยายดอกเพศเมียผ่าตามยาว ฉ. ผล
ภ. เมล็ด ภ. ไคอะแกรนด์ดอกเพศเมีย ภ. ไคอะแกรนด์ดอกเพศผู้
(ที่มา; อัจฉรา, 2540: 34)

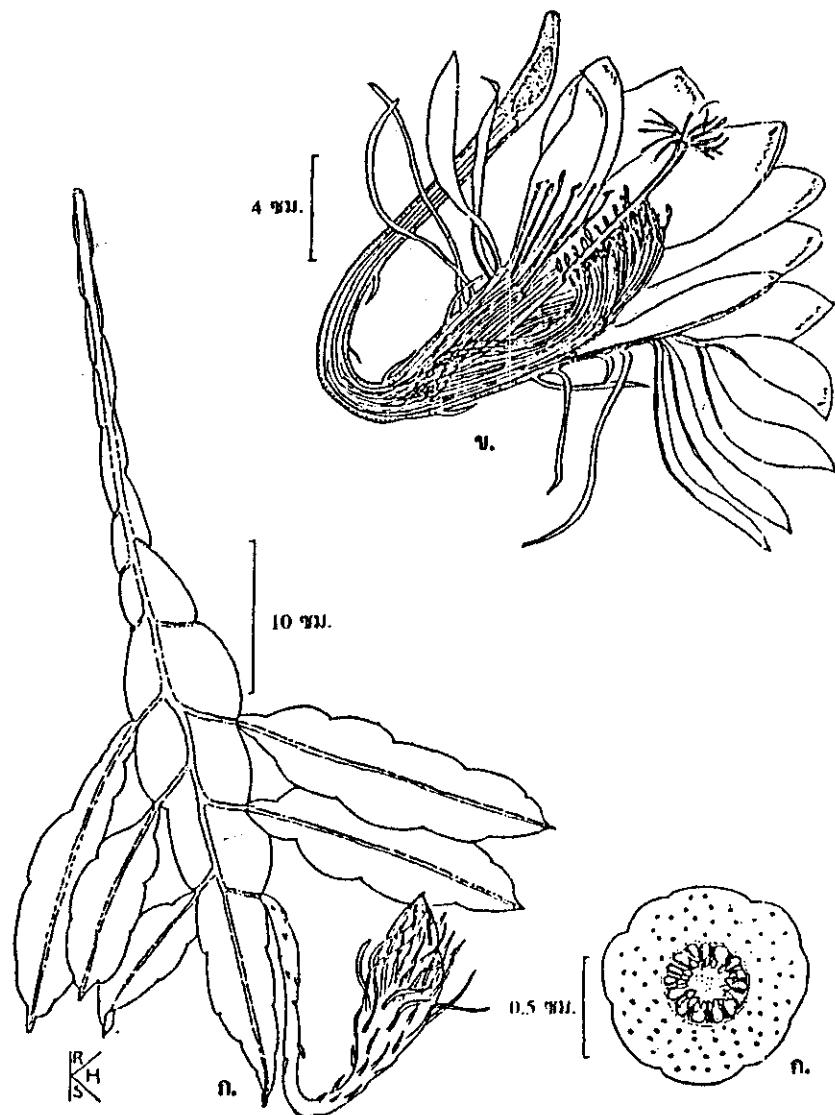

ภาพที่ 37. พริกไทย (*Piper nigrum* Linn.) Family Piperaceae
(ที่มา ; อัจฉรา, 2540: 40)

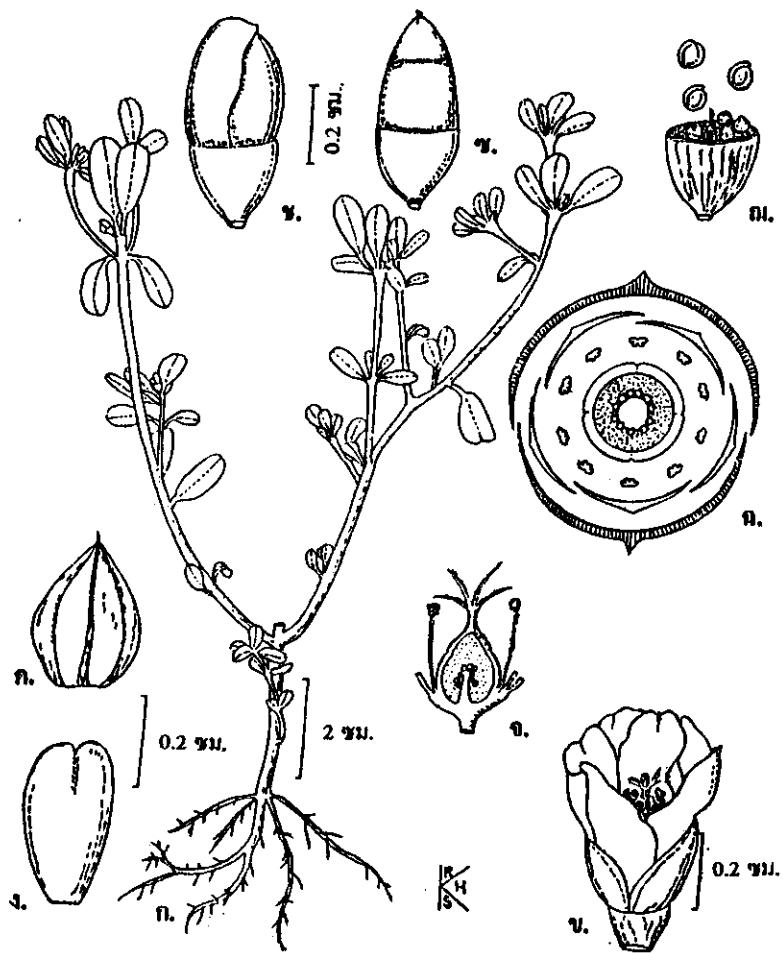
ภาพที่ 38. ก่อหัวบานตามปุ่น (*Lithocarpus sundaeicus* Rehd.) Family Fagaceae

- ก. กิ่งที่มีช่อดอก ข. ช่อดอกเพศผู้ ค. ดอกเพศผู้ 1 ดอก ง. โคลอະแกรมของดอกเพศผู้
- จ. ช่อดอกเพศเมีย ฉ. ดอกเพศเมีย 1 ดอก ช. โคลอະแกรมของดอกเพศเมีย
- ธ. ผลอ่อน บ. ผลแก่ (ที่มา; อั้งฉรา, 2540: 60)

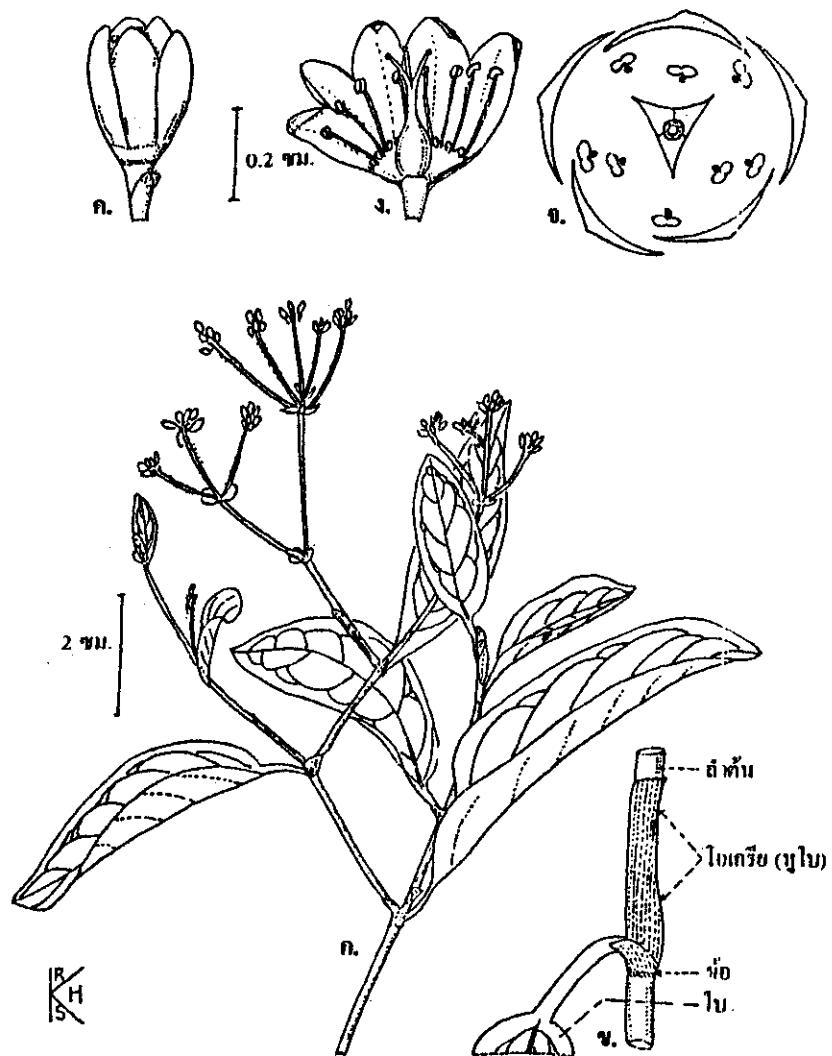
ภาพที่ 39. โบตัน (*Epiphyllum oxypetalum* Haw.) Family Cactaceae

ก. กิ่งที่มีดอก ข. ดอกผ่าตามยาว ค. รังไข่ตัดตามขวาง
(ที่มา; อัจฉรา, 2540: 66)

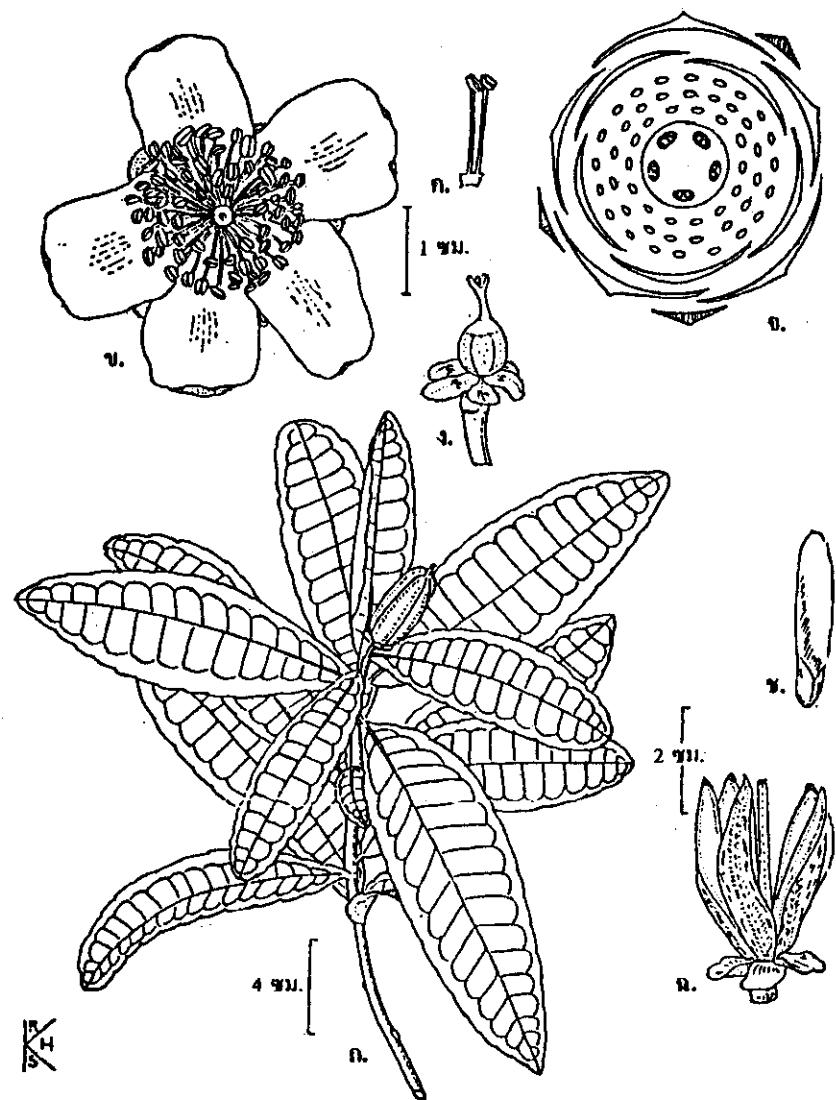
ภาพที่ 40. ผักเบี้ยใหญ่ (*Potulaca oleracea* Linn.) Family Potulacaceae

- ก. พืชทั้งต้น ข. ดอก 1 朵 ก. ใบประดับคล้ายกลีบเลี้ยง จ. กลีบรวมคล้ายกลีบเลี้ยง
- จ. ดอกผ่าตามยาว ฉ. ไคอะแกรมดอก ช. ผล ช. ผลที่ดึงใบประดับออก
- ฉ. ผลแบบแคบป้อม (ที่มา; อังนรา, 2540: 74)

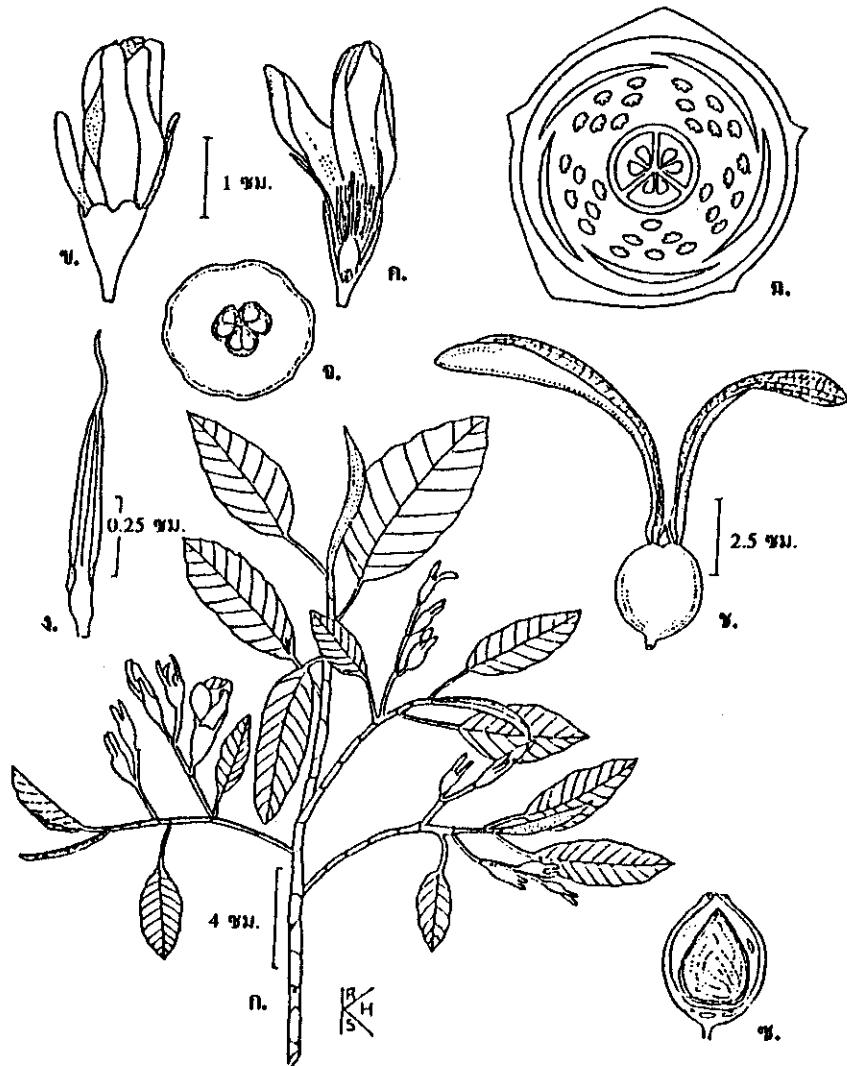
ภาพที่ 41. พolygonum (*Polygonum chinensis* Linn.) Family Polygonaceae

- ก. กิ่งที่มีดอก ข. ลำต้นและงูใบชนิดใบเครือ ค. ดอก ง. ดอกที่เปิดกลีบรวม
- ช. จ. ไดอะแกรมของดอก (ที่มา ; อัจฉรา, 2540: 76)

ภาพที่ 42. *Gordonia singaporeana* Wall. Family Theaceae

ก. กิ่งที่มีผล ข. ดอก ค. เกสรเพศผู้ ง. เกสรเพศเมีย จ. โคอะแกรนด์อก
ฉ. ผลแก่แล้วแตก ช. เมล็ดที่มีปีก (ที่มา; อัจฉรา, 2540: 82)

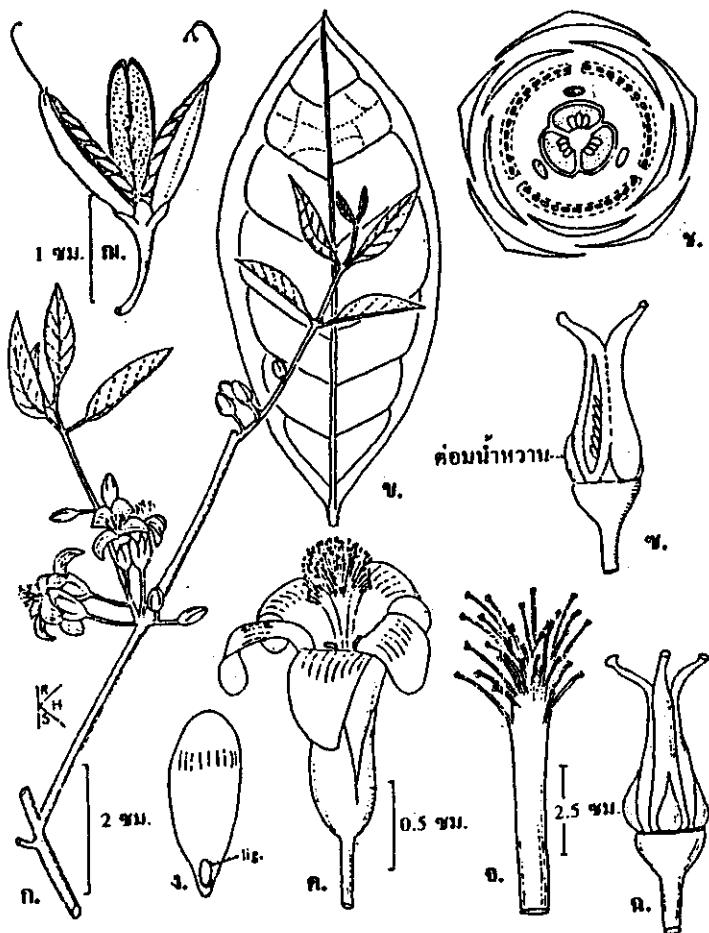

ภาพที่ 43. ยางมันหนู (*Dipterocarpus kerrii* King) Family Dipterocarpaceae

ก. กิ่งที่มีดอก ข. ดอก ค. ดอกผ่าตามยาว จ. รังไข่ผ่าตามยาว

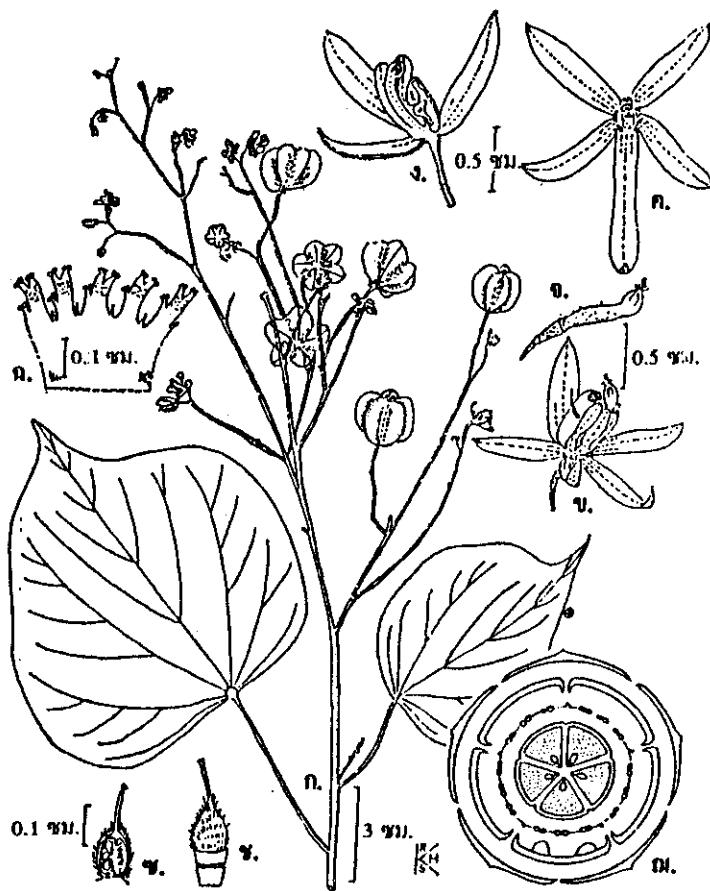
ฉ. ไคลอะแกรม ของดอก ช. ผล ซ. ผลตัดปีกออกแล้วผ่าตามยาว

(พืชมา; อัจฉรา, 2540: 86)

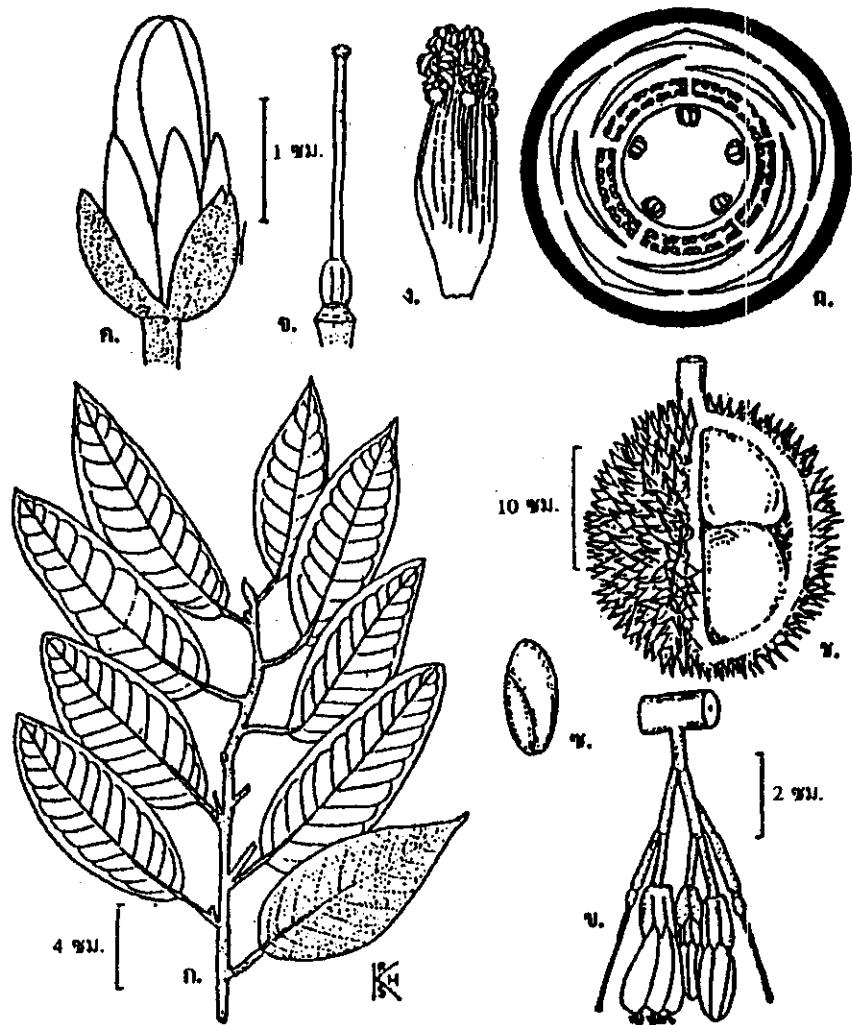
ภาพที่ 44. ตัวขาว (*Cratoxylum fomosum* Dyer) Family Guttiferae

- ก. กิ่งที่มีใบอ่อนและดอก ข. ใบ ก. ดอก ก. กลีบเลี้ยงที่มีลักษณะคล้ายด้านใน
- จ. กลุ่มของเกสรเพศผู้ ฉ. เกสรเพศเมียที่ค่อนนำหวาน ช. ไ胞ะแกรนของดอก
- ช. รังไข่ผ่าตามยาว ฉ. ผล (ที่มา; อัจฉรา, 2540: 89)

ภาพที่ 45. หัคคุณยา (Kleinhovia hospita Linn.) Family Malvaceae

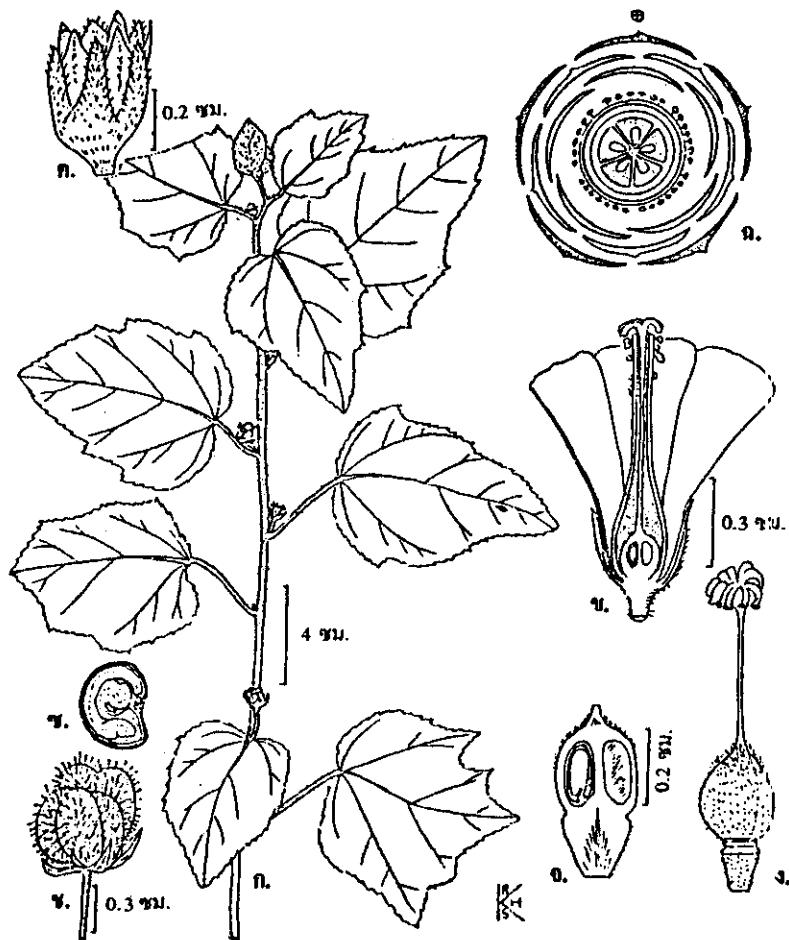
- ก. กิ่งที่มีดอกและผล ข. ดอกด้านซ้าย ค. ดอกด้านบน ง. ดอกผ่าตามยาว
- จ. เกสรเพศผู้และเกสรเพศเมีย ช. เกสรเพศเมีย ฉ. เกสรเพศเมียผ่าตามยาว
- ญ. ไนโอะแกรนด์อก (ที่มา ; อั้งจรร, 2540: 95)

ภาพที่ 46. ทูเรียน (*Durio zibethinus* Linn.) Family Bombacaceae

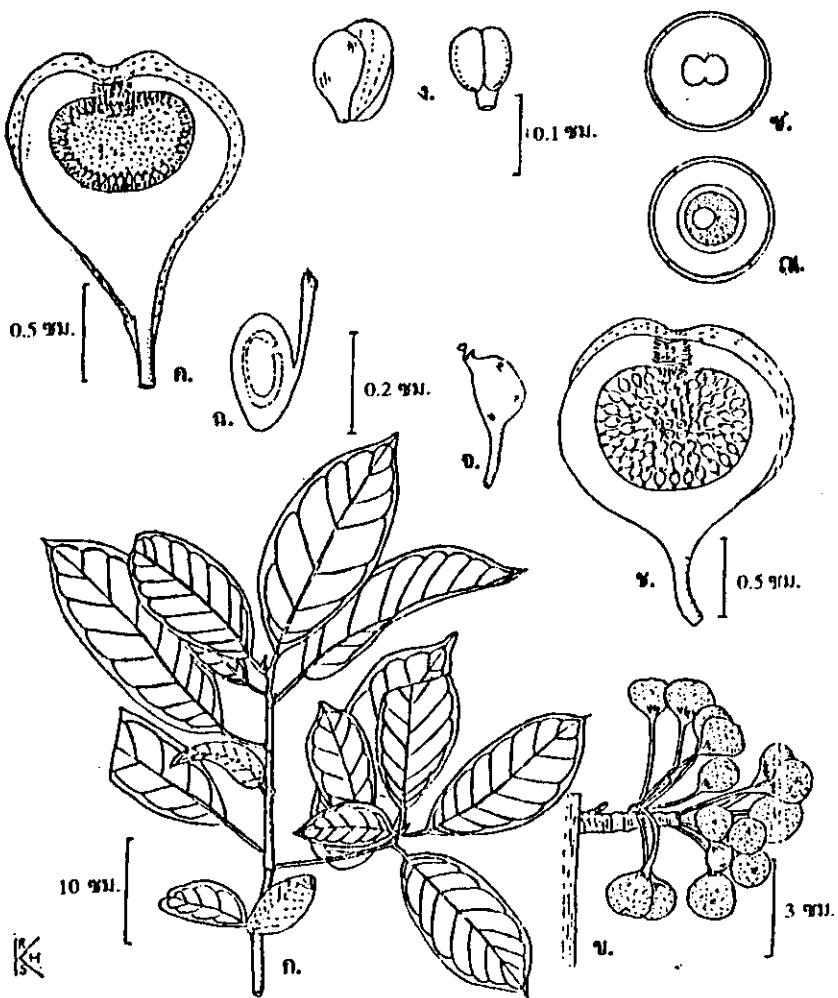
ก. กิ่ง ข. ช่อดอก ค. ดอกย่อย ง. กลุ่มเกสรเพศผู้ จ. เกสรเพศเมีย

ฉ. ไคลอะแกรนด์ดอก ช. ผล ช. เมล็ด (ที่มา; อัจฉรา, 2540: 96)

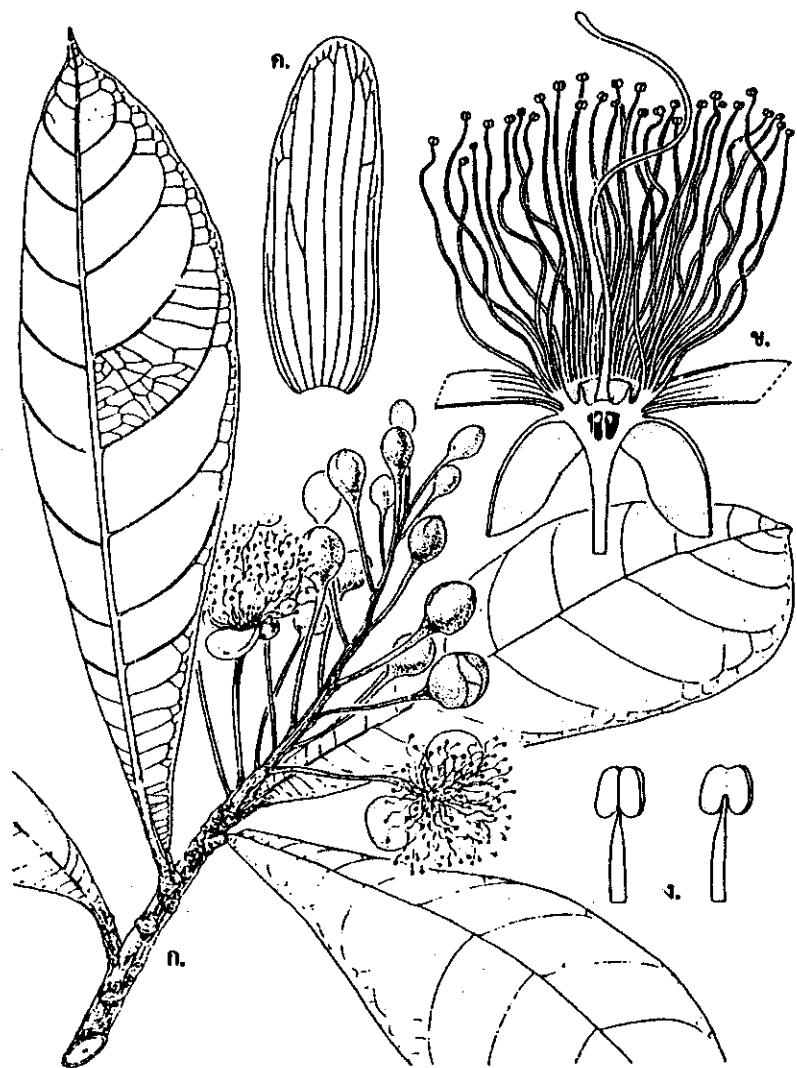
ภาพที่ 47. ขี้ครอก (*Urena lobata* Linn.) Family Malvaceae

- ก. กิ่งที่มีดอกและผล
- ข. ดอกผ่าตามยาว
- ค. กลีบเลี้ยงและรั้วประดับ
- จ. เกสรเพศเมีย
- ธ. รังไข่ผ่าตามยาว
- ฉ. โคห์แกรนด์ดอก
- ช. ผล
- ช. เมล็ดผ่าตามยาวให้เห็นใบเลี้ยงที่ม้วน (ที่มา ; อัจฉรา, 2540: 99)

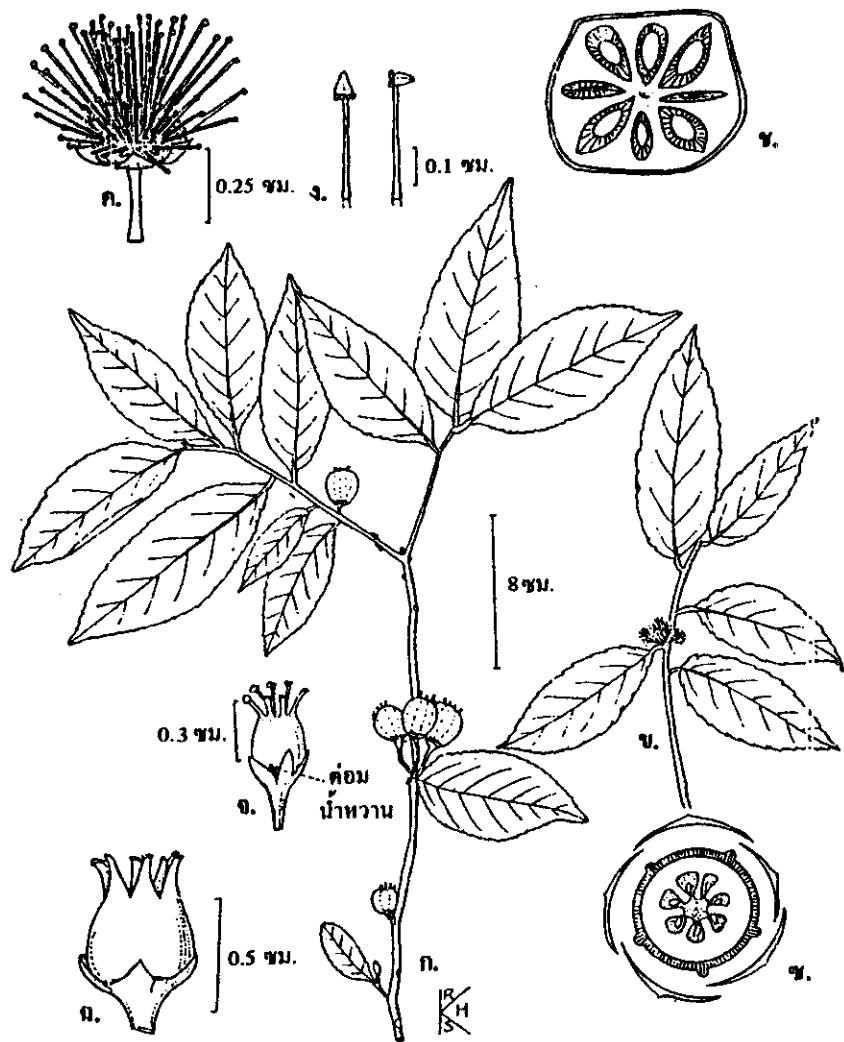
ภาพที่ 48. ชั้งขา (*Ficus fistulosa* Reinw.) Family Moraceae

ก. กิ่ง ข. กลุ่มของช่อคอก ค. ช่อคอก 1 ช่อผ่าครึ่งตามยาวในโพรงมีคอกข่อง
และเกลี้ดจำนวนมาก จ. คอกเพศผู้ ฉ. คอกเพศเมียที่มีก้านเกสรสั้น
ฉ. คอกเพศเมียที่มีก้านเกสรยาว ช. ผลรวมผ่าตามยาว
ช. ໄ枯燥ะแกร้มคอกเพศผู้ ฉ. ໄ枯燥ะแกร้มคอกเพศเมีย
(ที่มา ; อัจฉรา, 2540: 101)

ภาพที่ 49. จิก (*Barringtonia khaoluangensis* P. Chantaranothai) Family Barringtonaceae

ก. กิ่งที่มีดอก ข. ดอกผ่าครึ่งตามยาว ค. กลีบดอก ง. อับเรณู (ที่มา ; อังฉรา, 2540: 105)

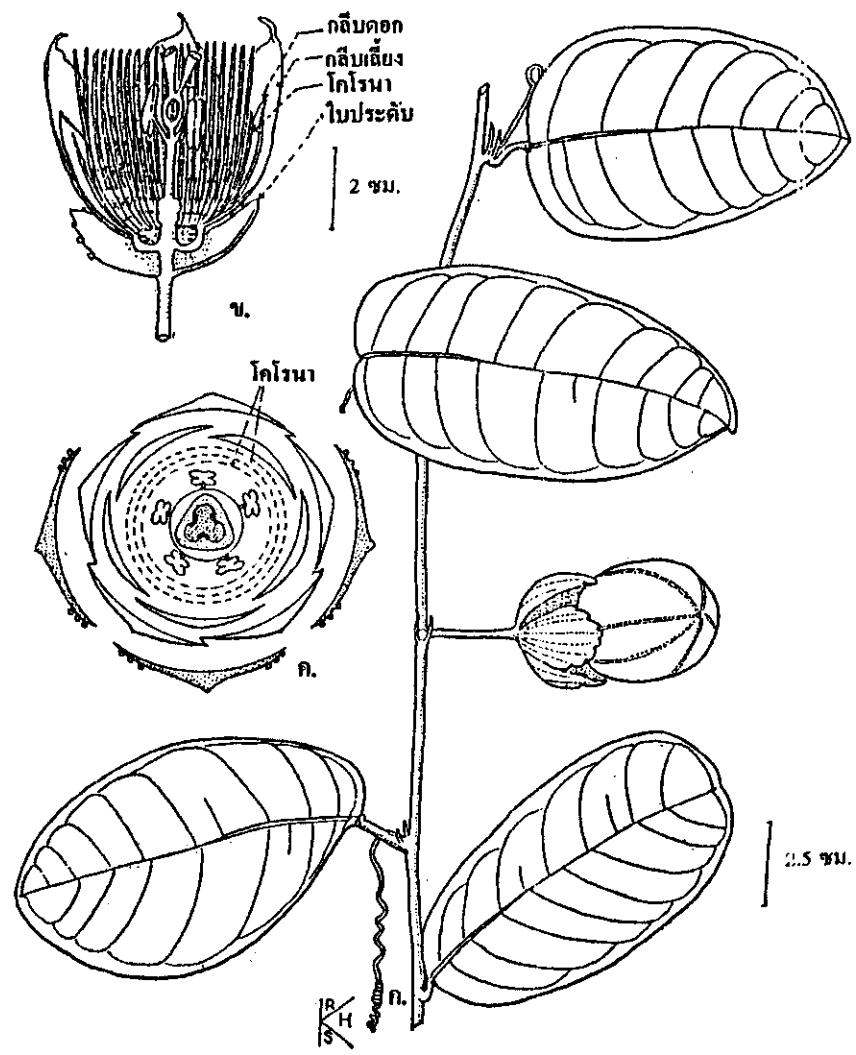

ภาพที่ 50. ตะขบไทย (*Flacourtiella rukam* Zoll. & Morr.) Family Flacourtiaceae

ก. กิ่งที่มีผล ข. กิ่งที่มีคอกเพสผู้ ค. คอกเพสผู้ ง. เกรสรเพสผู้ จ. คอกเพสมีย

ฉ. ผลอ่อน ช. ผลผ่าครึ่งตามยาว ซ. ไคละแกรนคอกเพสเมีย

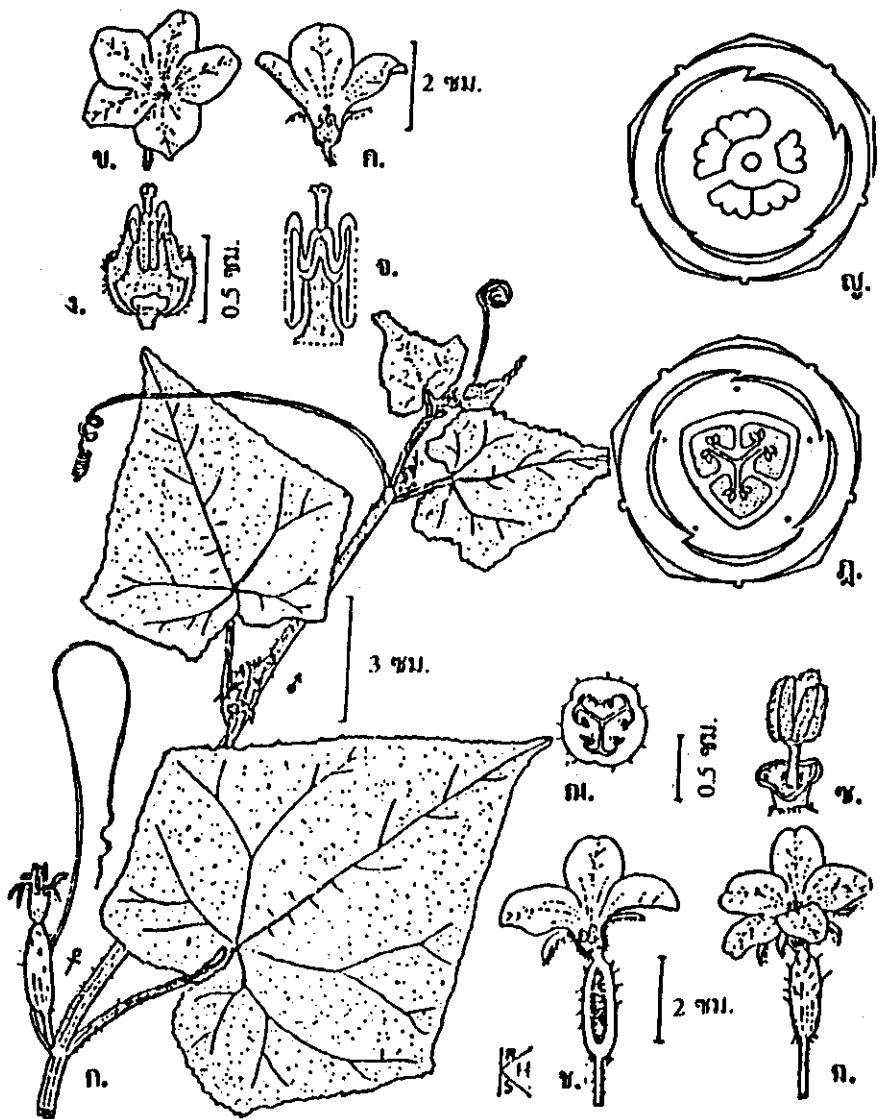
(ที่มา ; อัจฉรา, 2540: 109)

ภาพที่ 51. เสาวรส (*Passiflora laurifolia* Linn.) Family Passifloraceae

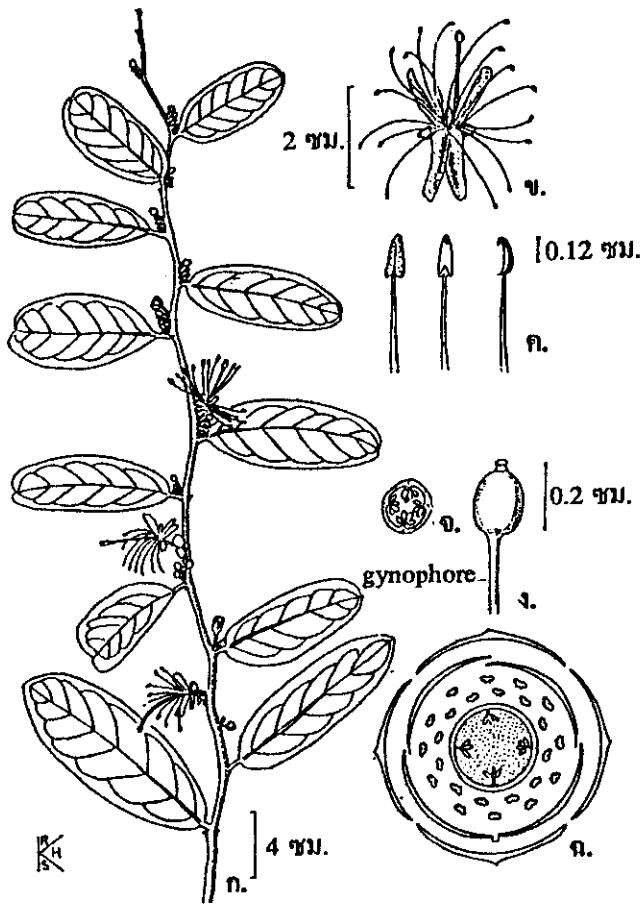
ก. กิงที่มีผล ข. คอคผ่าครึ่งตามยาว ค. ไคโคะแกรนด์อก

(ที่มา ; อัจฉรา, 2540: 110)

ภาพที่ 52. แตงกวา (*Cucumis sativus* Linn.) Family Cucurbitaceae

- ก. กิ่งที่มีคอก ก. ดอกเพศผู้ ค. ดอกเพศผู้ผ่าตามยาว ง. เกสรเพศผู้ผ่าตามยาว
- จ. อับเรณู ฉ. ดอกเพศเมีย ช. ดอกเพศเมียผ่าตามยาว ช. ถ่านและยอดเกสรเพศเมีย
- ญ. รังไข่ตัวตามยาว ญ. ไคอะแกรนด์ดอกเพศผู้ ญ. ไคอะแกรนด์ดอกเพศเมีย
(ที่มา ; อัจฉรา, 2540: 117)

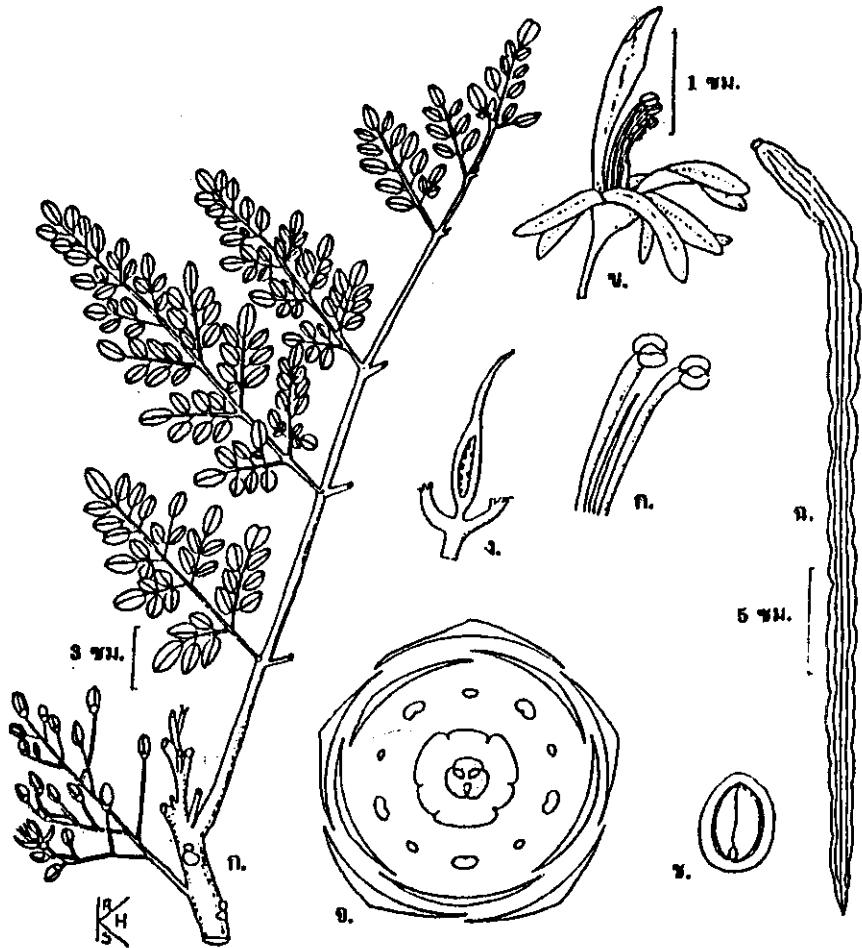

ภาพที่ 53. ชิงชี (*Capparis micracantha* DC.) Family Capparidaceae

ก. กิ่งที่มีดอก ข. ดอก ค. เกสรเพศผู้ด้านหน้า ด้านหลังและด้านข้าง

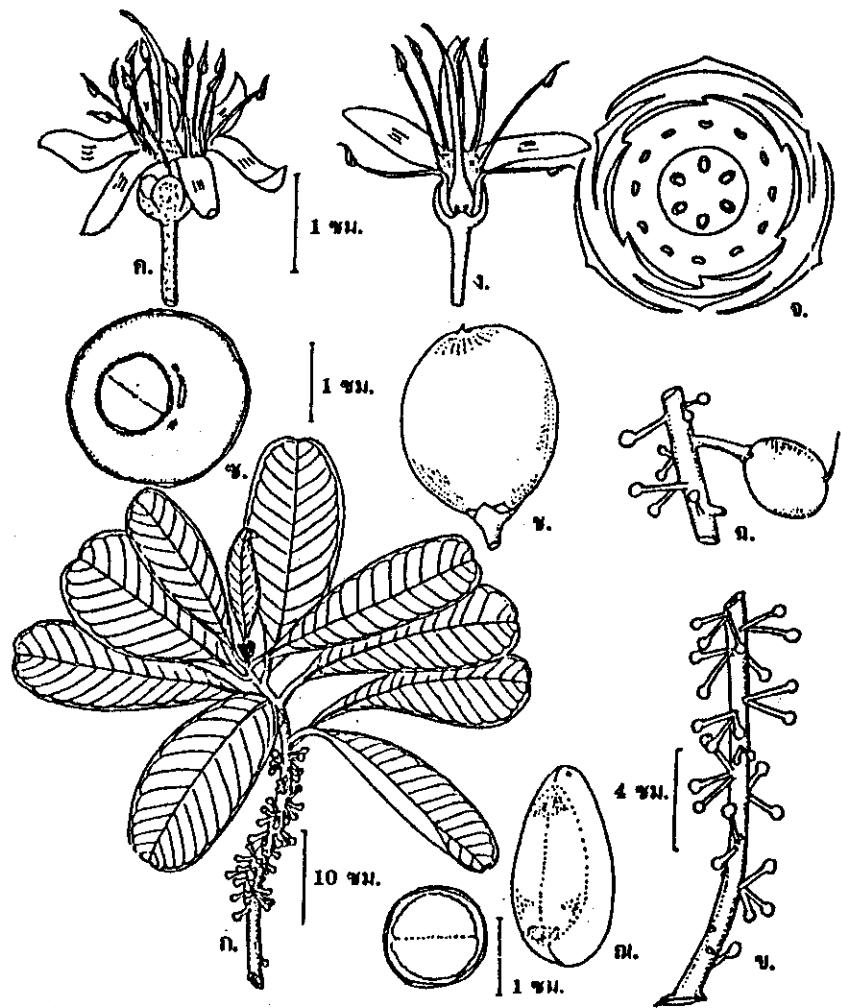
ง. เกสรเพศเมีย จ. รังไข่ผ่าครึ่งตามยาว ฉ. ไคลอแกรนของดอก

(ที่มา ; อัจฉรา, 2540: 121)

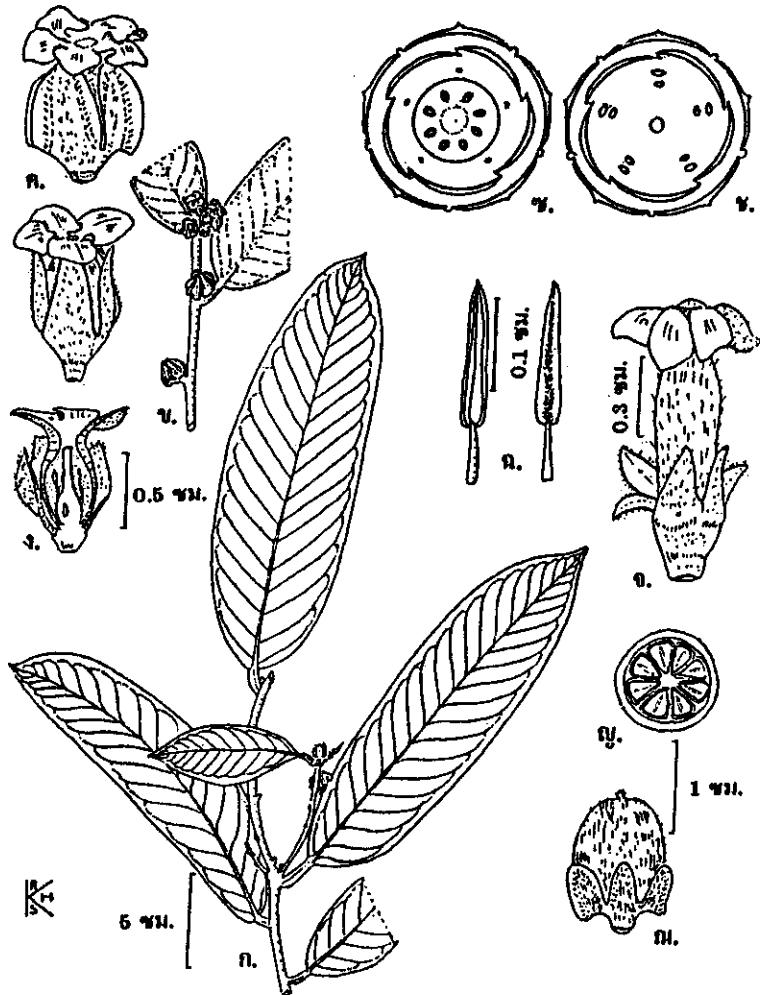
ภาพที่ 54. มะรุน (*Moringa oleifera* Linn.) Family Moringaceae

- ก. กิ่งที่มีใบประกอบแบบขนนก 3 ชั้น และช่อดอกแบบแพนนิเคิล
- ก. ดอก ก. เกสรเพศผู้ที่เป็นหมัน 1 อันอยู่ระหว่างเกสรที่สมบูรณ์ 2 อัน
- ก. เกสรเพศเมียและฐานร่องคอกผ่าตามยาว ก. โคตงแกรนของดอก
- ก. ผล ก. เมล็ด (ที่มา; อังนรา, 2540: 124)

ภาพที่ 55. ขมุนนก (*Palaquium obovatum* King) Family Sapotaceae

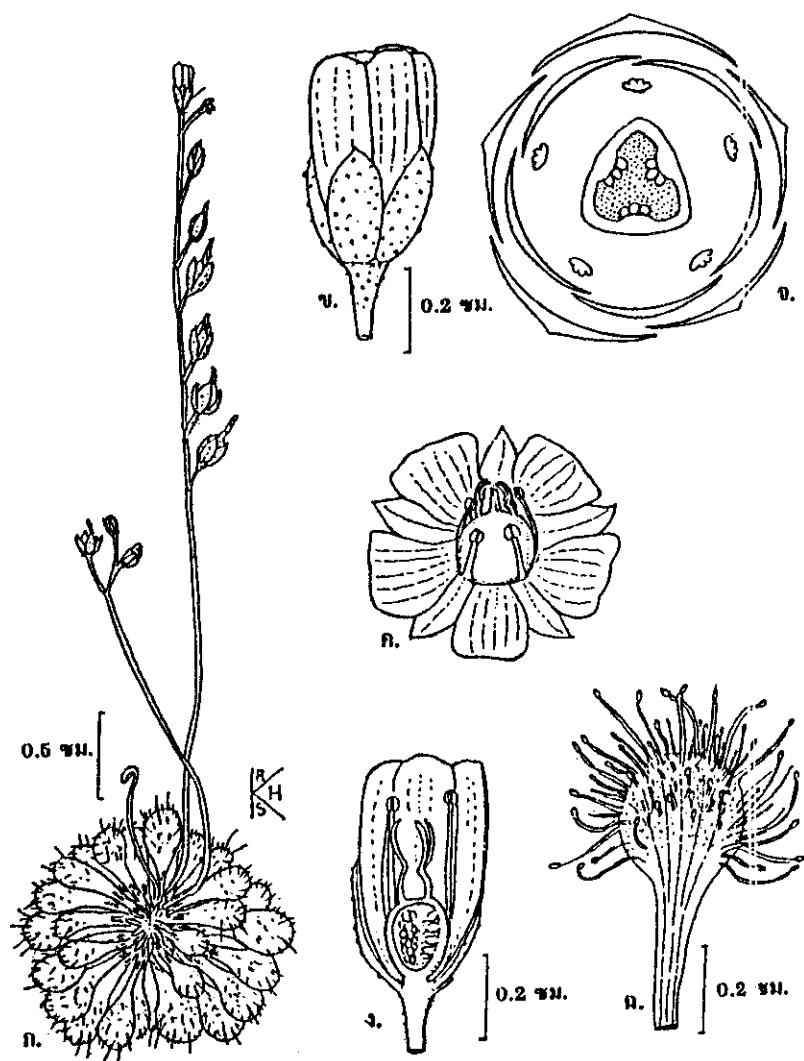
- ก. กิ่งที่มีใบและตากอ ก. ขยายกิ่งส่วนที่มีตากอ ก. ตากอ
- จ. ตากอผ่าครึ่งตามยาว จ. ไดอะแกรมของตากอ ฉ. กิ่งที่มีผล ช. ผลที่เจริญเติบโต
- ช. ผลผ่าครึ่งตามยาว ฉ. เมล็ดและเมล็ดที่ผ่าตามยาว
- (ที่มา ; อัจฉรา, 2540: 126)

ภาพที่ 56. โนรี (*Diospyros oblonga* Miq.) Family Dioscoreaceae

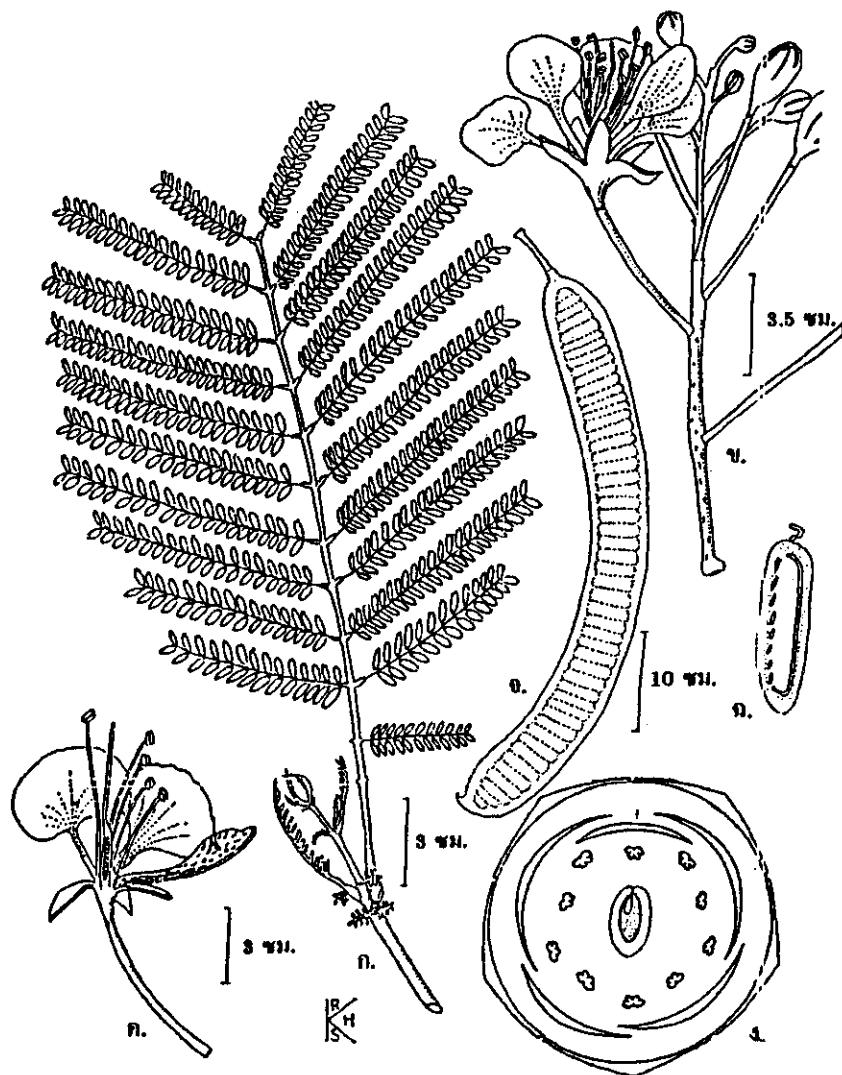
- ก. และ ข. กิ่งที่มีดอกเพศเมีย
- ก. ดอกเพศเมีย
- ก. ดอกเพศเมียผ่าตามยาว
- ก. ดอกเพศผู้
- ก. เกสรเพศผู้
- ก. ไคอะแกรมของดอกเพศผู้
- ก. ไคอะแกรมของดอกเพศเมีย
- ก. พล
- ก. พลผ่าครึ่งตามยาว

(ที่มา ; อัจฉรา, 2540: 129)

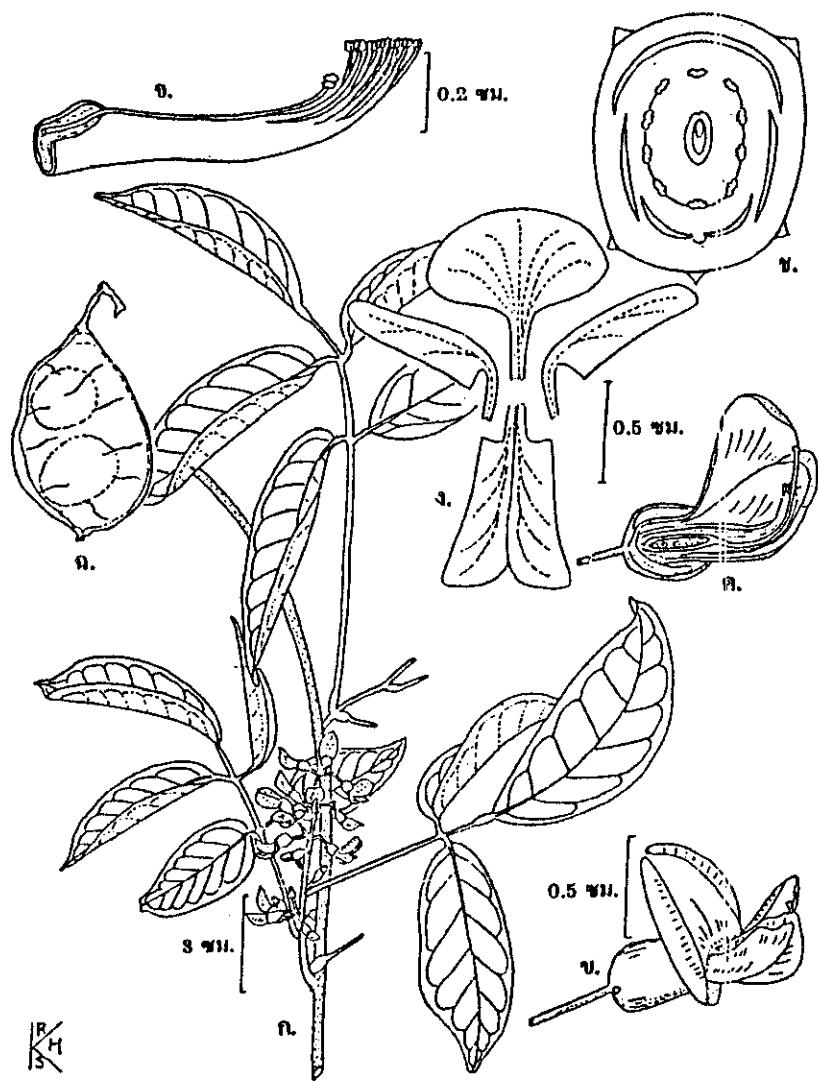
ภาพที่ 57. จอกน่วย (*Drosera burmanni* Vahl) Family Droseraceae

ก. พืชทั้งต้น ข. ยอดตูม ค. ยอดบานเต็มที่ ง. ยอดผ่าครึ่งตามยาว
จ. ไคอะแกรนด์ยอด ฉ. ใบจับแมลงที่มีต่อมบนผิวใน (ที่มา ; อังจรา, 2540: 134)

ภาพที่ 58. หางนกยูงฟรัง (*Delonix regia* Raf.) Family Fabaceae

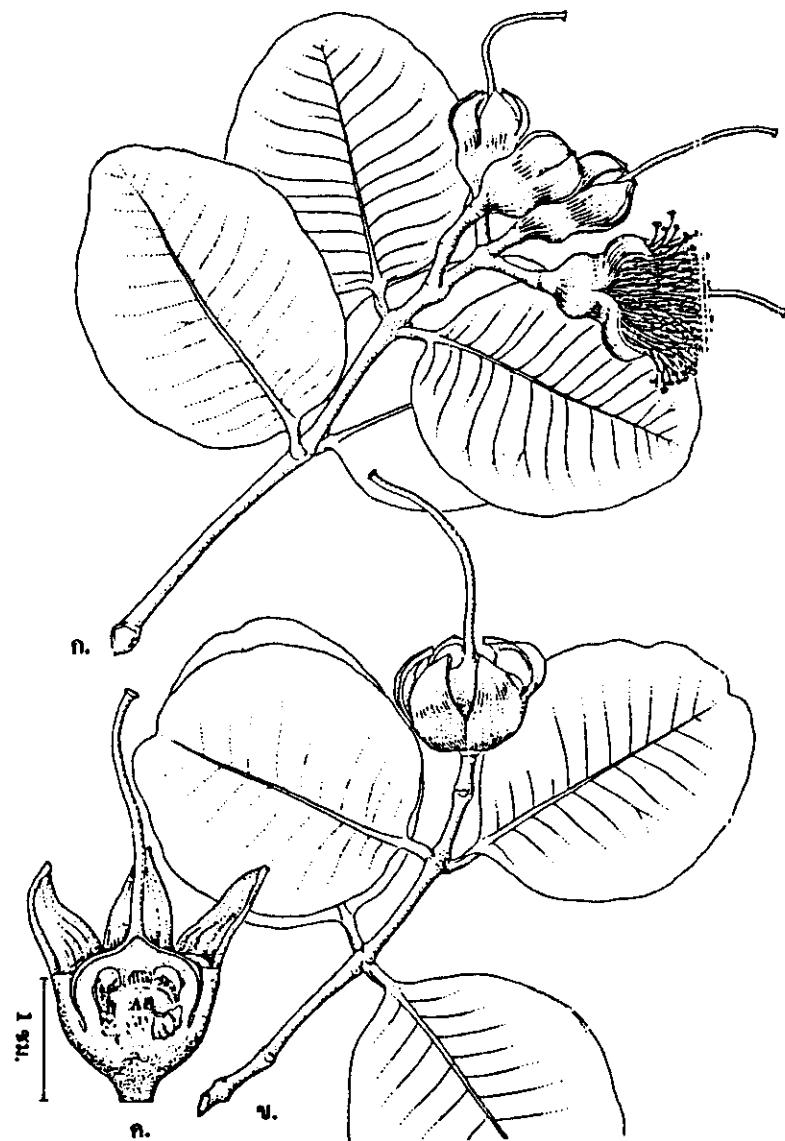
- ก. กิ่งที่มีใบประกอบแบบขนนกสองชั้น
- ข. ช่อดอก
- ค. ดอกผ่าตามยาว
- ง. ไคลอะแกรมดอก
- จ. พล
- ฉ. เมล็ด (ที่มา; อัจฉรา, 2540: 143)

ภาพที่ 59. ถolonແບນ້າ (*Derris trifoliata* Lour.) Family Fabaceae

ก. กິ່ງທີ່ມີຂ່ອດອກ ข. ດອກ ค. ດອກຜ່າຕາມຍາວ ດ. ກົືບດອກທັງສາມແບນ

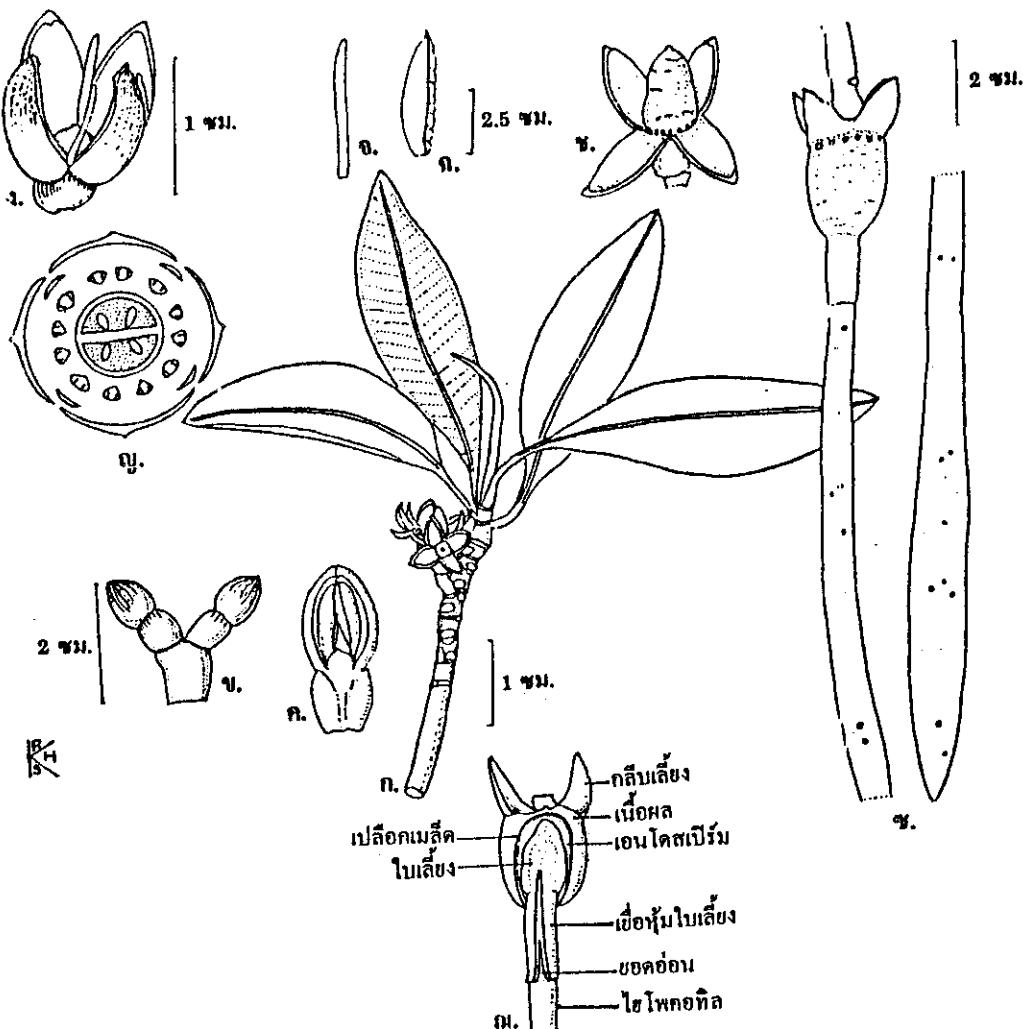
ຈ. ເກສະເພີ້ງ ฉ. ພລ ຊ. ໄຄອະແກຣມຂອງດອກ (ທຶນາ; ອັຈນຣາ, 2540: 145)

ภาพที่ 60. ต้าม (Sonneratia caseolaris Engler) Family Sonneratiaceae

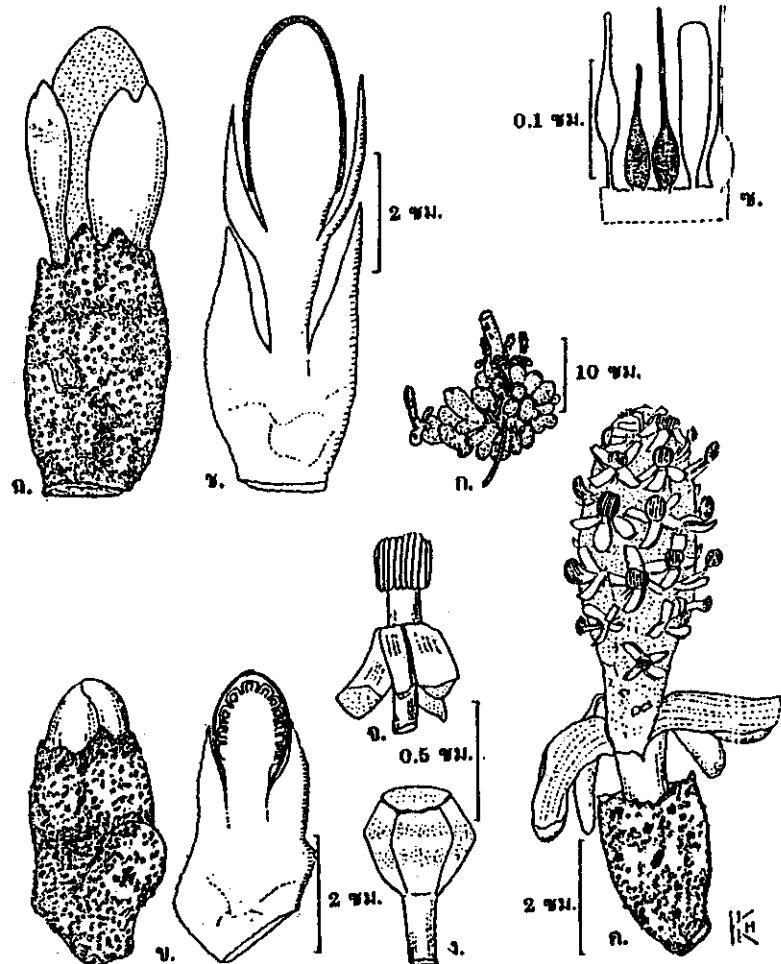
ก. กิ่งที่มีดอก ข. กิ่งที่มีผลอ่อน ค. ผลอ่อนผ่าตามยาว

(ที่มา : อัจฉรา, 2540: 147)

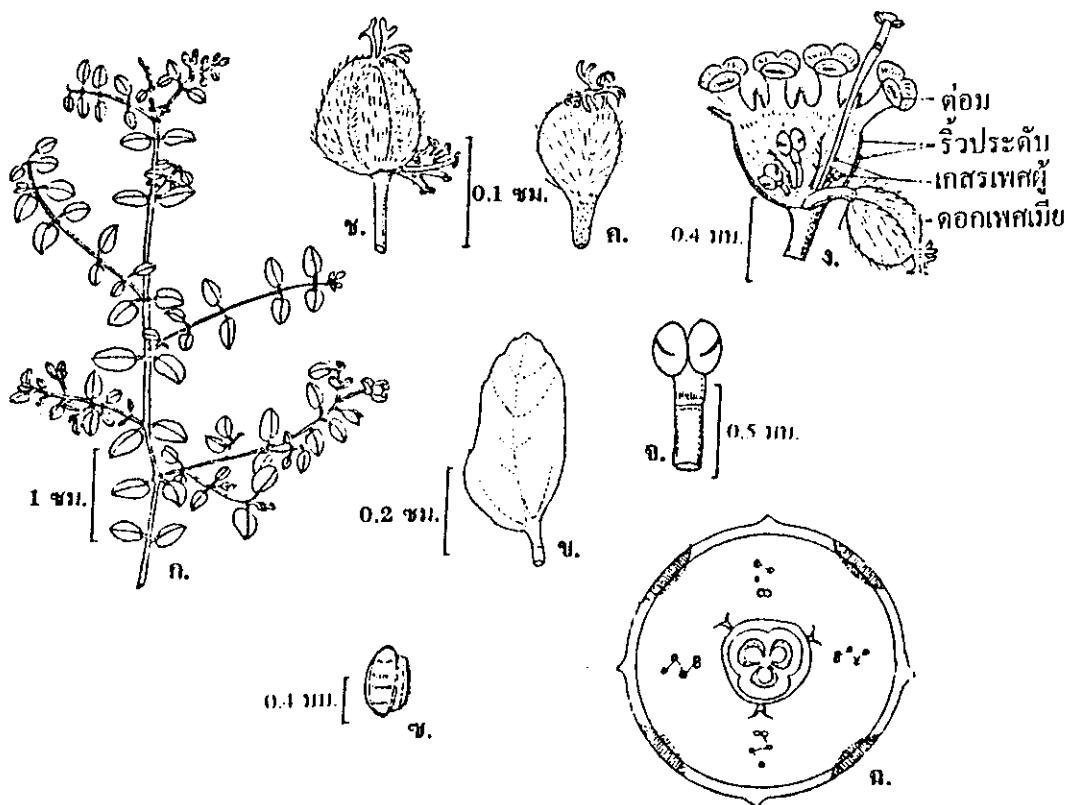
ภาพที่ 61. โกรก gangai เด็ก (*Rhizophora apiculata* Bl.) Family Rhizophoraceae

- ก. กิ่งที่มีดอก ข. ช่อดอก ค. ดอกตูมผ่าตามยาว ง. ดอกบานที่เกรสรเพ็ร์ว
 - จ. กลีบดอก ฉ. เกสรเพศผู้ ช. ผล ฉ. เมล็ดดอกเมื่อผลบังคิดอยู่บนดิน
 - ญ. ส่วนประกอนของผล เมล็ดและต้นกล้า ญ. ไธโภพอหิล
- (ที่มา ; อัจฉรา, 2540: 151)

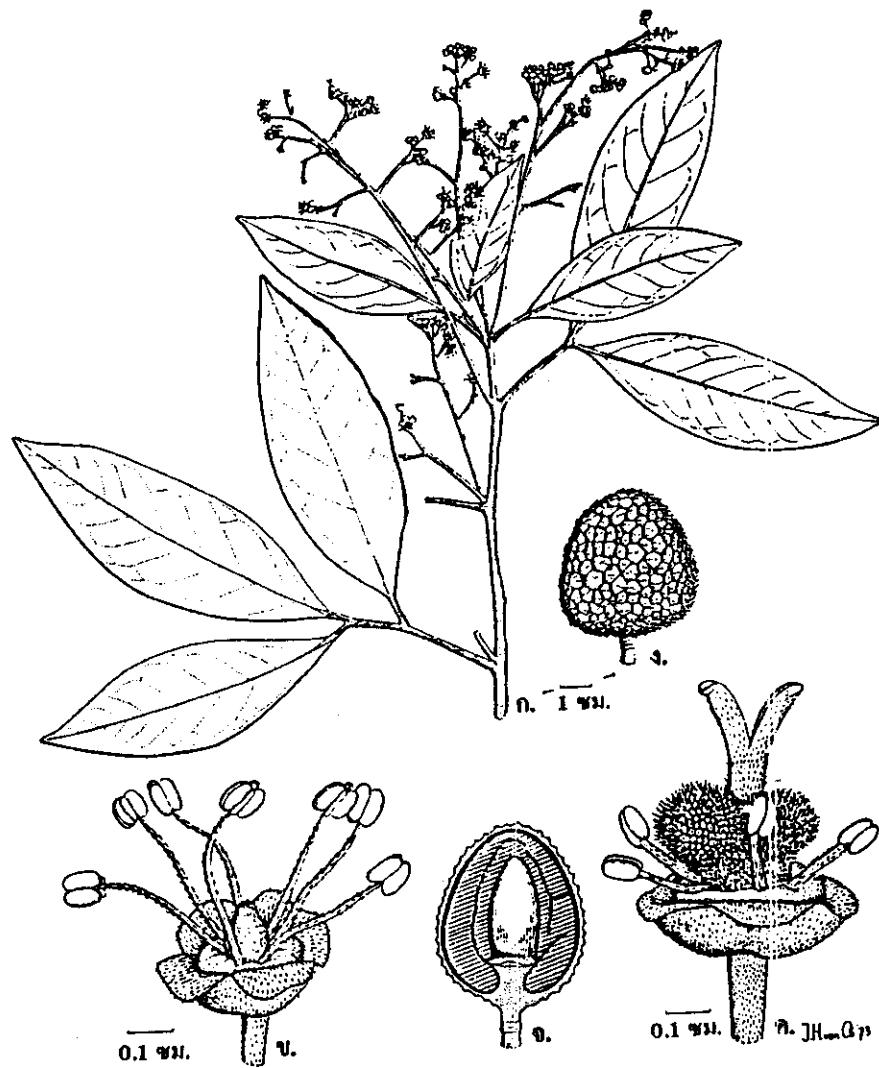
ภาพที่ 62. *Balanophora multibranchiata* Fawc. ทิ่พในแพลงก์นถมล้าย Family Balanophoraceae

- ก. พืชทึ่งต้นที่แทรกกิ่งและมีช่อดอก ก. ช่อคลอก เพศผู้ผ่าตามยาว
- ค. ช่อคลอกเพศผู้บานเด็มที่ จ. คลอกเพศผู้ซูม 1 ดอก จ. คลอกเพศผู้บาน 1 ดอก
- ฉ. พืชที่มีช่อคลอกเพศเมีย ช. ช่อคลอกเพศเมียผ่าตามยาว ช. กลุ่มของคลอกเพศเมียแต่ละคลอกมีเพียงรังไข่ ก้านเกสรยาวและยอดเกสร (ที่มา ; อั้นรา, 2540: 166)

ภาพที่ 63. น้ำนมราชสีห์เล็ก (*Euphorbia thymifolia* Linn.) Family Eupobiaceae

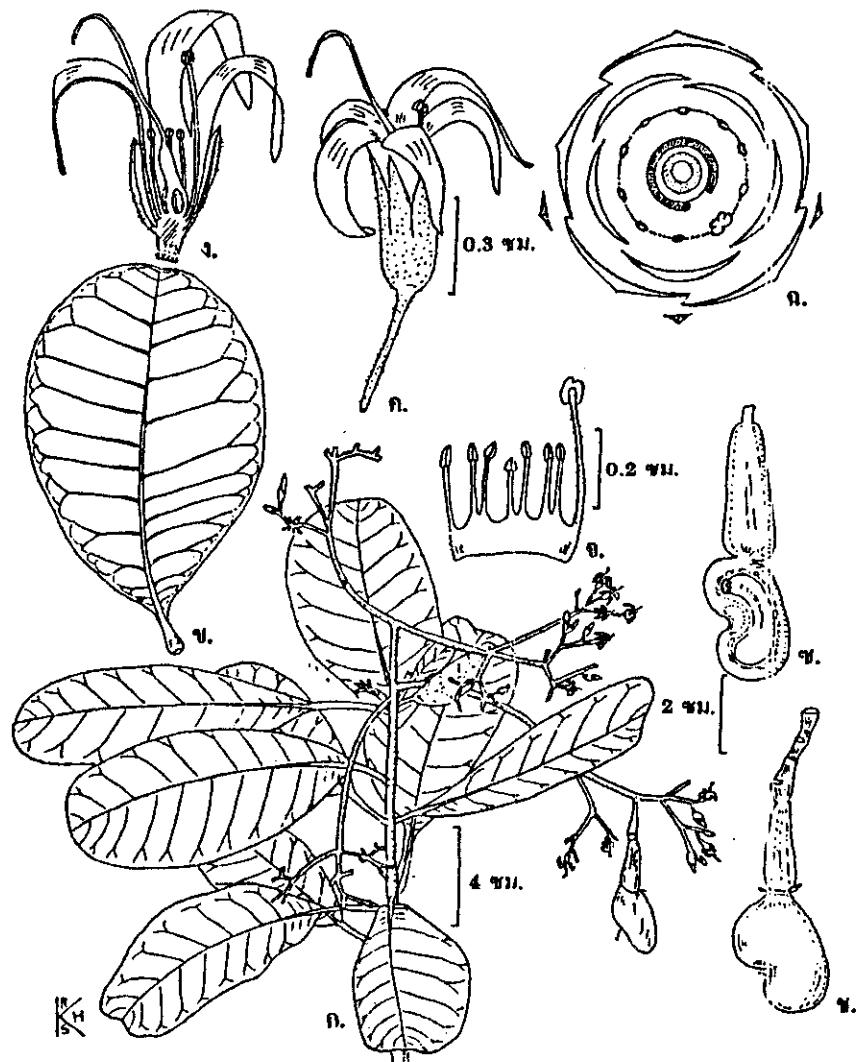
ก. กิ่งที่ยอดໄปกันพื้น ข. ใบ ค. ไขขาระบม จ. ไขขานะบีที่เปิดให้เห็นด้านใน
ช. ดอกเพกผู้ อ. ผล ช. เมล็ด (ที่มา; อัจฉรา, 2540: 170)

ภาพที่ 64. ลิ้นจี่ (*Litchi chinensis* Sonn. Subsp. *Philippinensis* Leeh.) Family Sapindaceae

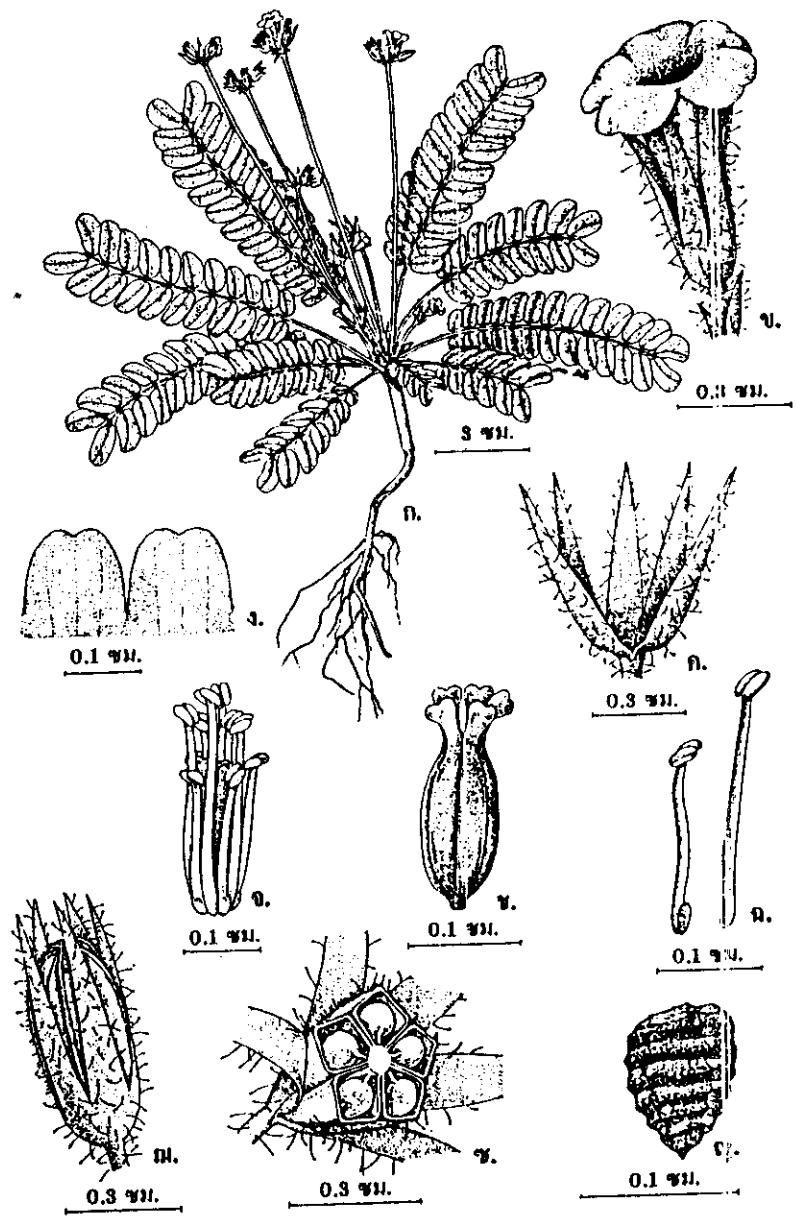
ก. กิ่งที่มีช่อดอก ข. ดอกเพศผู้ ก. ดอกเพศเมีย จ. ผล ฉ. ผลผ่าตามยาว

(ที่มา; อัจฉรา, 2540: 181)

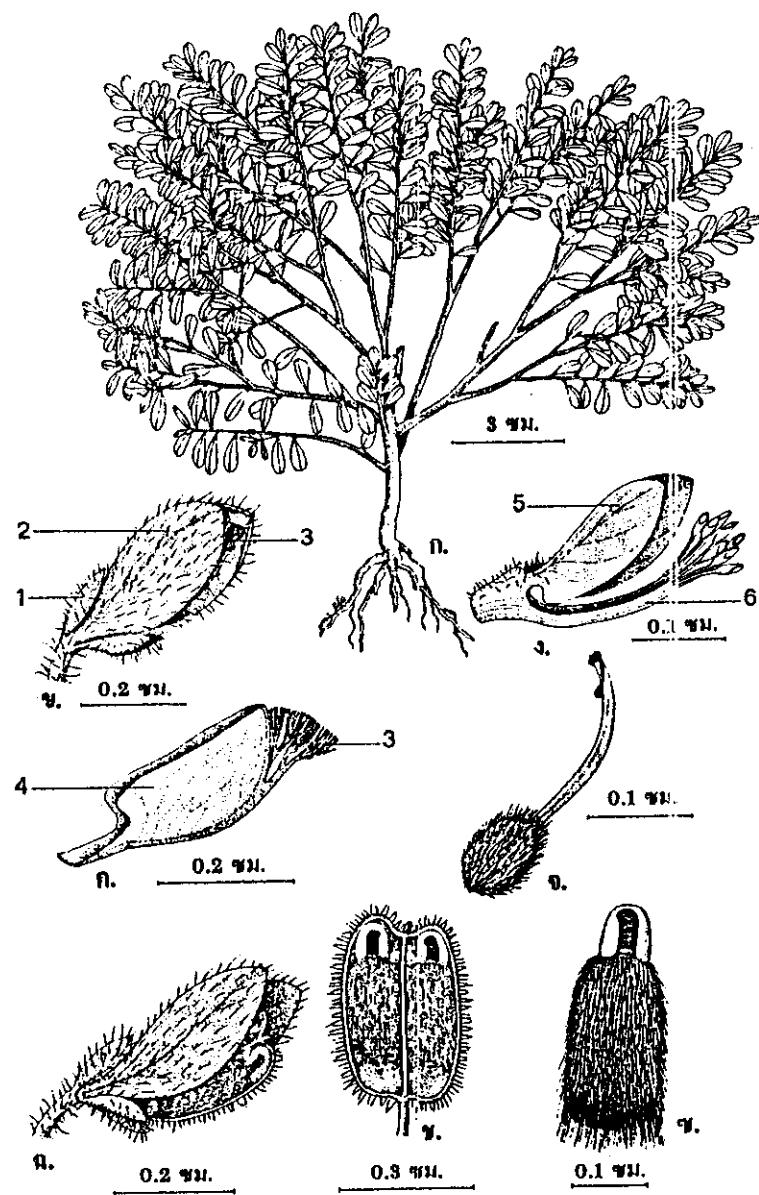
ภาพที่ 65. มะม่วงหิมพานต์ (*Anacardium occidentale* Linn.) Family Anacardiaceae

ก. กิ่งที่มีดอกและผล ข. ใบ ค. ดอก ง. ดอกผ่าครึ่งตามยาว จ. เกสรเพศผู้
ฉ. ไดอะแกรนด์ดอก ช. ผลที่มีถ่านดอกพอง ซ. ผลและถ่านดอกผ่าครึ่งตามยาว
(ที่มา ; อัจฉรา, 2540: 185)

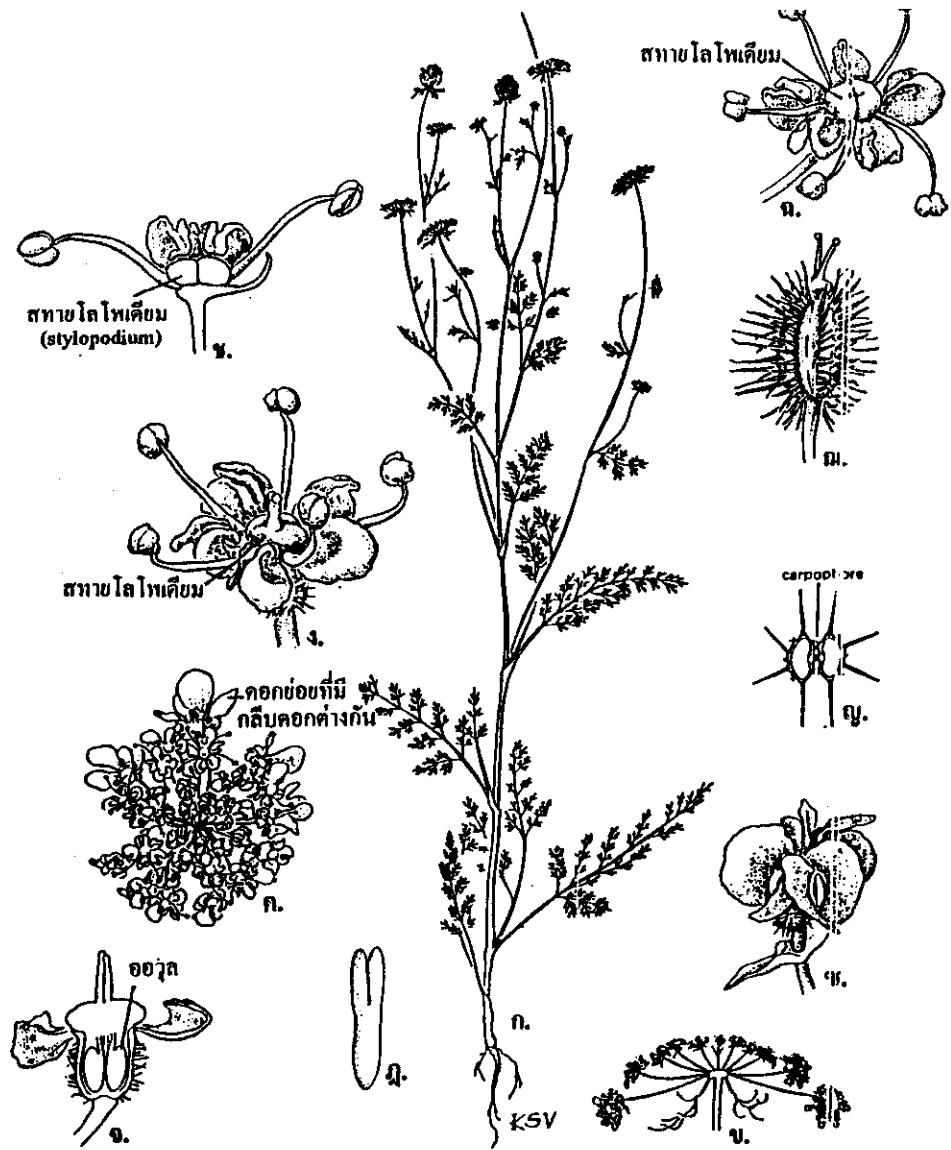
ภาพที่ 66. กระเทียนยอน (*Biophytum sensitivum* DC.) Family Oxalidaceae

ก. พืชทั้งต้น ข. ดอก ค. กลีบเลี้ยง จ. ปลายของกลีบดอก 2 กลีบ ช. เกสรเพศผู้และเพศเมีย ฉ. เกสรเพศผู้ 2 อัน ช. เกสรเพศเมีย ซ. รังไข่ผ่าตามขวางมีกลีบเลี้ยงติดอยู่ด้านล่าง ฌ. กลีบเลี้ยงและผลแบบแคปซูล ญ. เมล็ด (ที่มา; อัจฉรา, 2540: 192)

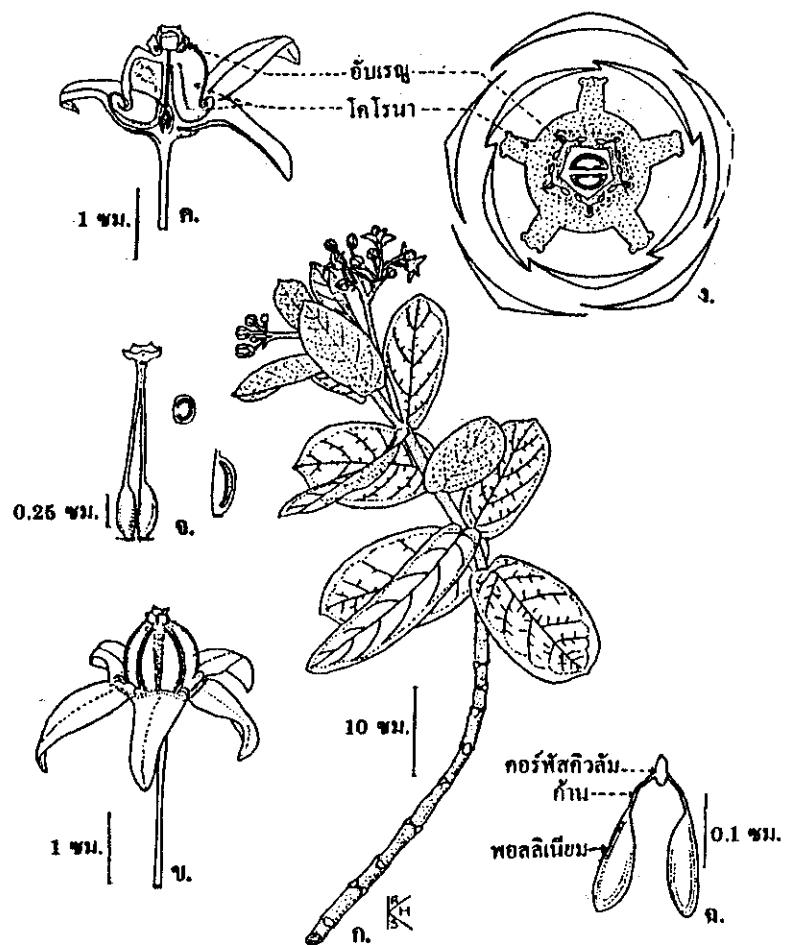
ภาพที่ 67. แป๊ะตีน (*Polygala eripta* DC.) Family Polygalaceae

- ก. พืชทั้งต้น ข. ใบประดับ ค. ก้านยอดกิ่วที่มาลักษณะคล้ายห้องเรียนหรือคีด
- ง. ก้านยอดค้านข้าง จ. เกสรเพศเมีย ฉ. ผลแบบแคปซูล ช. ผลที่เปิดเนื้อด้านหนึ่งออก
เห็นเม็ด 2 เม็ด ซ. เม็ด (ที่มา ; อัจฉรา, 2540: 198)

ภาพที่ 68. แครอท หรือผักกาดแดง (*Daucus carota* Linn.) Family Apiaceae

- ก. พืชทั้งต้น ข. ช่อดอกผ่าครึ่งตามยาว ค. ช่อดอกย่อย 1 ช่อ
- ก. ดอกสมบูรณ์เพศ จ. ดอกสมบูรณ์เพศผ่าตามยาวตัดเกรสรูปหัวใจ ฉ. ดอกเพศผู้
- ช. ดอกเพศผู้ผ่า ตามยาว ช. ดอกเป็นหมันอยู่กลางช่อ ญ. ผล ภู. ผลผ่าครึ่งตามยาว
- ภ. เอ็มบริโอ (ที่มา ; อัจฉรา, 2540: 204)

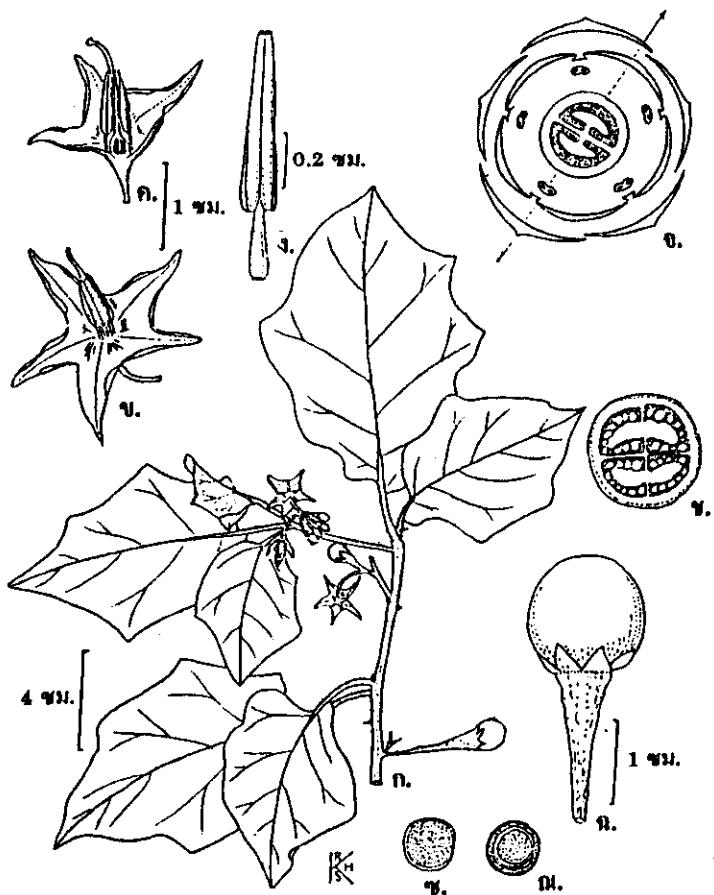

ภาพที่ 69. รัก (*Calotropis gigantia* R. Br.) Family Asclepidaceae

ก. กิ่งที่มีดอก ข. ดอก ค. ดอกผ่าครึ่งตามยาว ง. ไดอะแกรมของดอก

จ. เกสรเพศเมียและรังไข่ผ่าตามยาว ฉ. พอดลิเนียน 1 ถุง

(ที่มา ; อัจฉรา, 2540: 213)

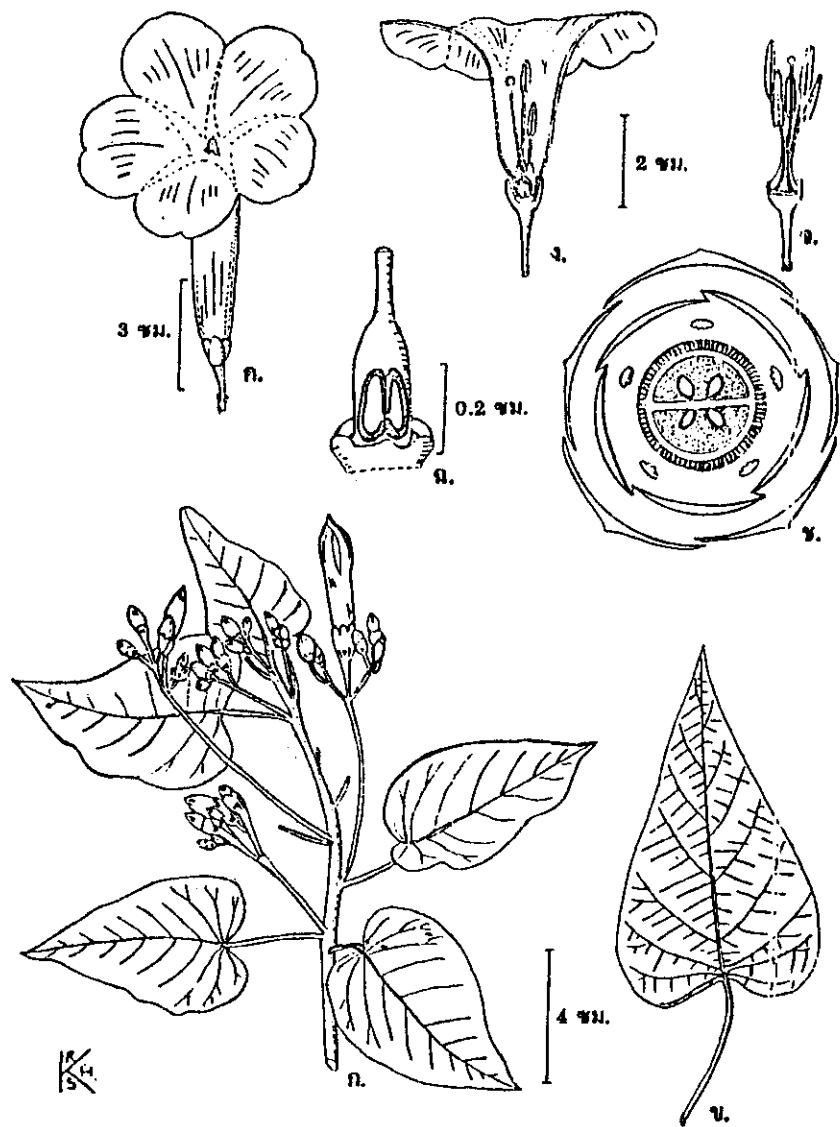

ภาพที่ 70. มะเขือพวง (*Solanum torvum* Swartz) Family Solanaceae

ก. กิ่งที่มีคอกและผล ข. ดอก ค. คอกผ่าครึ่งตามยาว จ. ไดอะแกรมของคอก

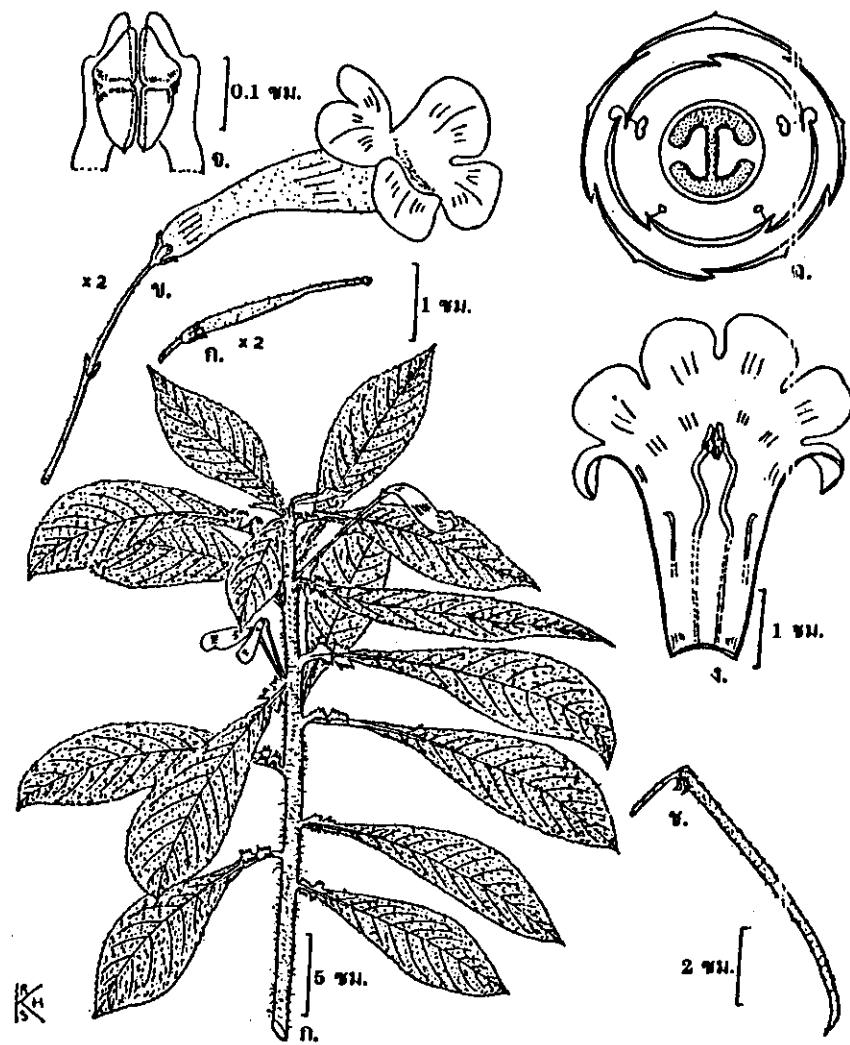
ฉ. ผล ช. ผลผ่าครึ่งตามยาว ซ. เมล็ด แม. เมล็ดผ่าตามยาว

(ที่มา ; อัจฉรา, 2540: 217)

ภาพที่ 71. ผักบูงทะเล (*Ipomoea stolonifera* Gmel.) Family Convolvulaceae

ก. กิ่งที่มีดอก ข. ใบ ค. ดอก ง. ดอกผ่าตามยาว จ. เกสรเพศผู้และเกสรเพศเมีย
ฉ. รังไข่และฐานร่องดอก ช. โค้งแกรมของดอก (ที่มา; อัจฉรา, 2540: 218)

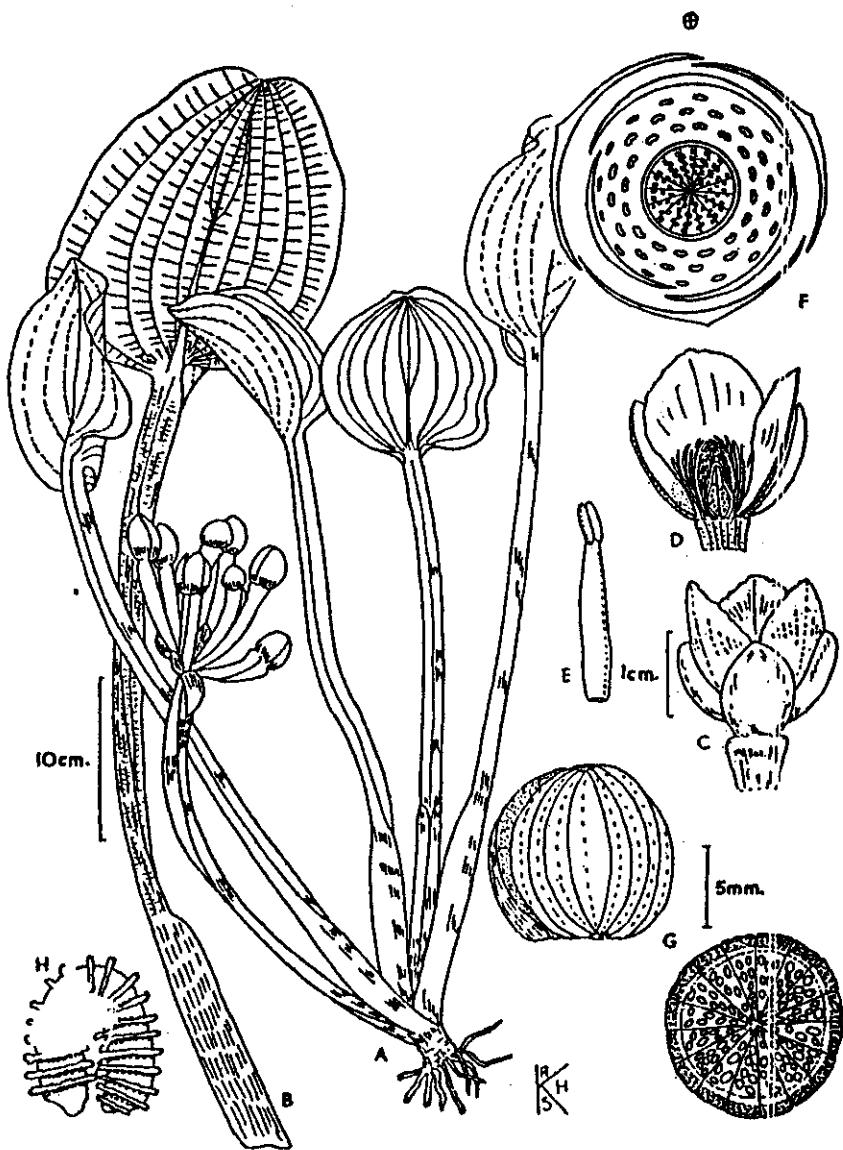

ภาพที่ 72. (*Didymocarpus crinita* Jack) ทิพนในแหลมล่าย Family Gesneriaceae

ก. กิ่งที่มีดอก ข. ดอก ค. เกสรเพศเมีย ง. วงกลีบดอกผ่าตามยาว

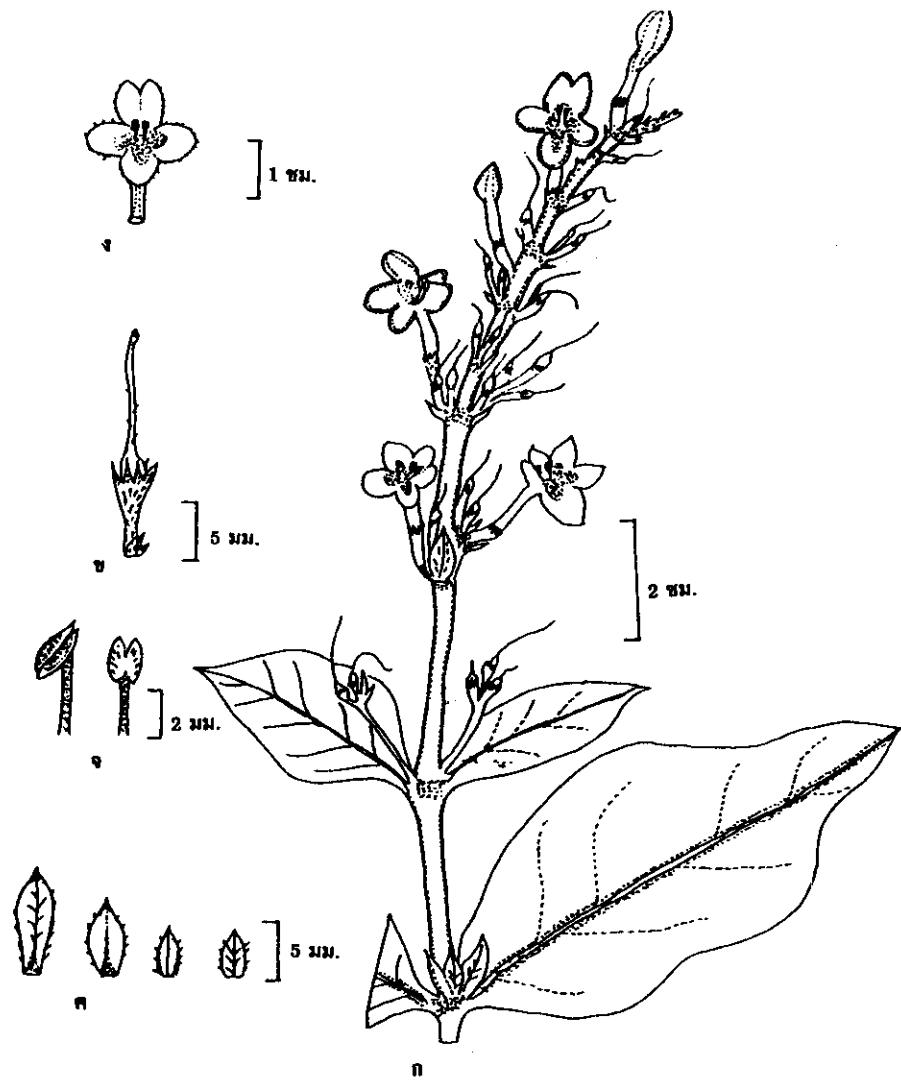
จ. ส่วนบนของเกสรเพศผู้ 2 อัน ฉ. โค兜แกรมของดอก ช. ผล

(ที่มา; อัจฉรา, 2540: 228)

ภาพที่ 73. ดาลปัตรฤาษี (*Limnocharis flava* (L.) Buch) Family Limnocharitaceae

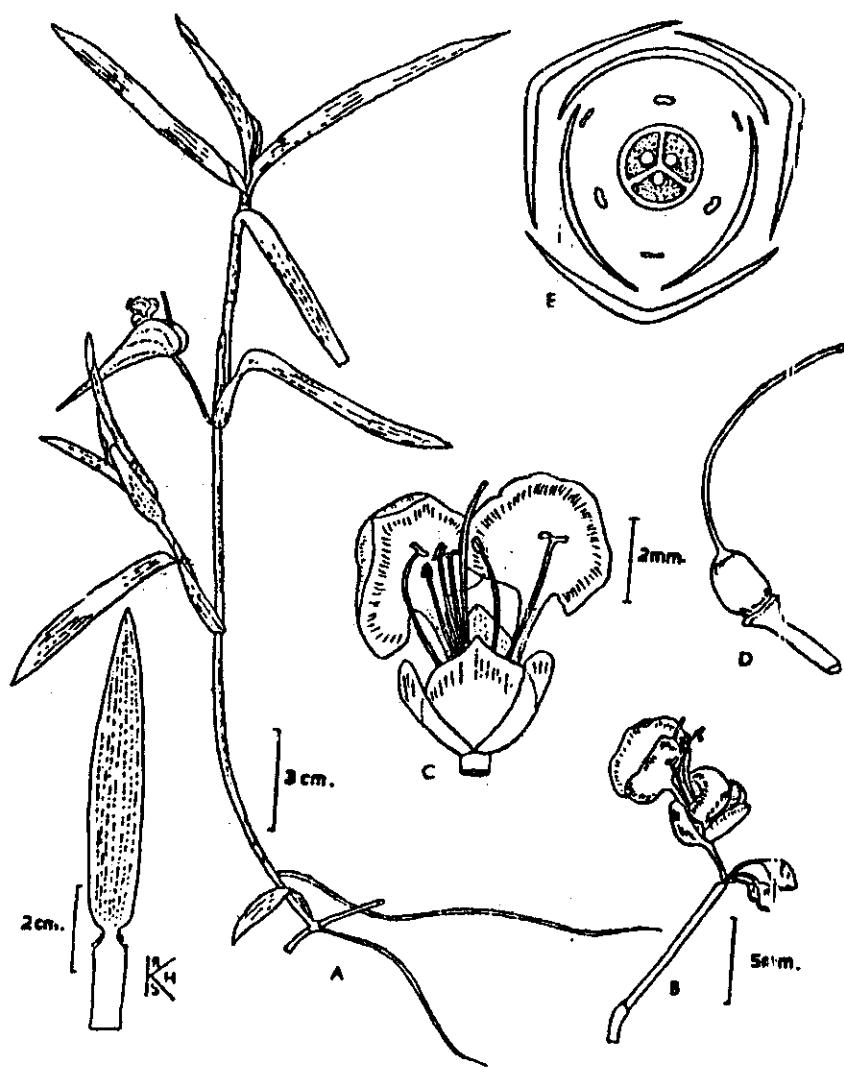
- A. ลักษณะพืช B. ใบ C. คอก D. ดอกที่ผ่าครึ่งตามยาว E. เกสรเพศผู้
- F. ไ قولهแกรมของคอก G. ผลตัดตามขวาง แสดงการติดของอวุลที่ผนังด้านในของรังไข่ H. เมล็ด (ที่มา; ประนอม, 2540: 3)

ภาพที่ 74. รักเมืองทราย (*Pseuderanthemum reticulatum* Radlk.) Family Acanthaceae

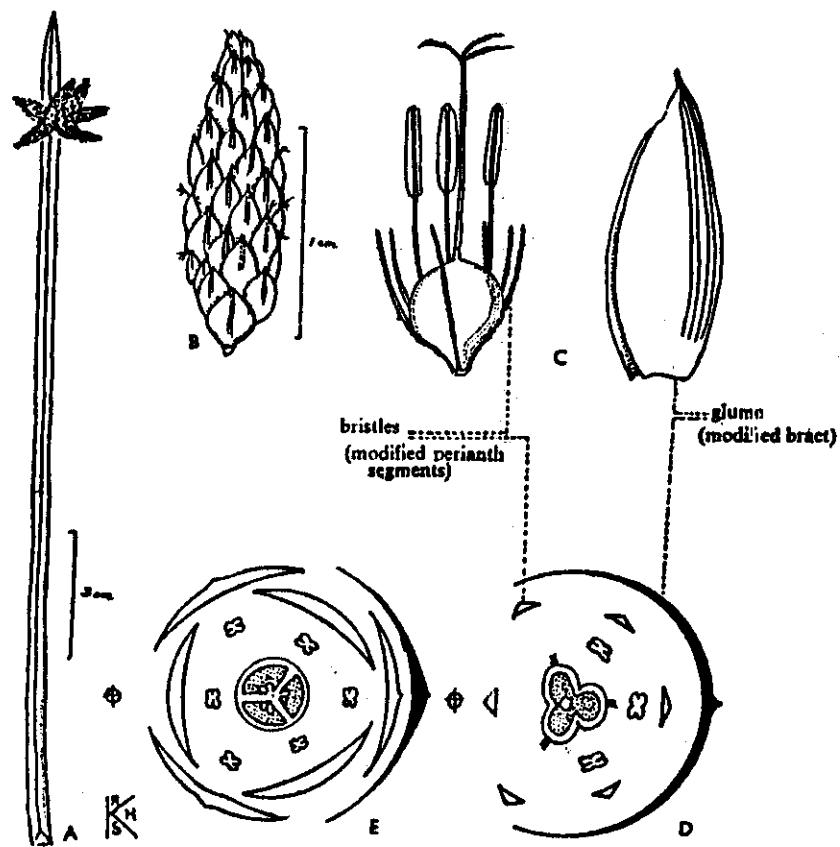
ก. ช่อดอก ข. กลีบเลี้ยง ใบประดับ และรังไข่ ค. ใบประดับ

ง. หลอดกลีบดอก จ. เกสรเพศผู้ (ที่มา; พิทักษ์, 2544: 150)

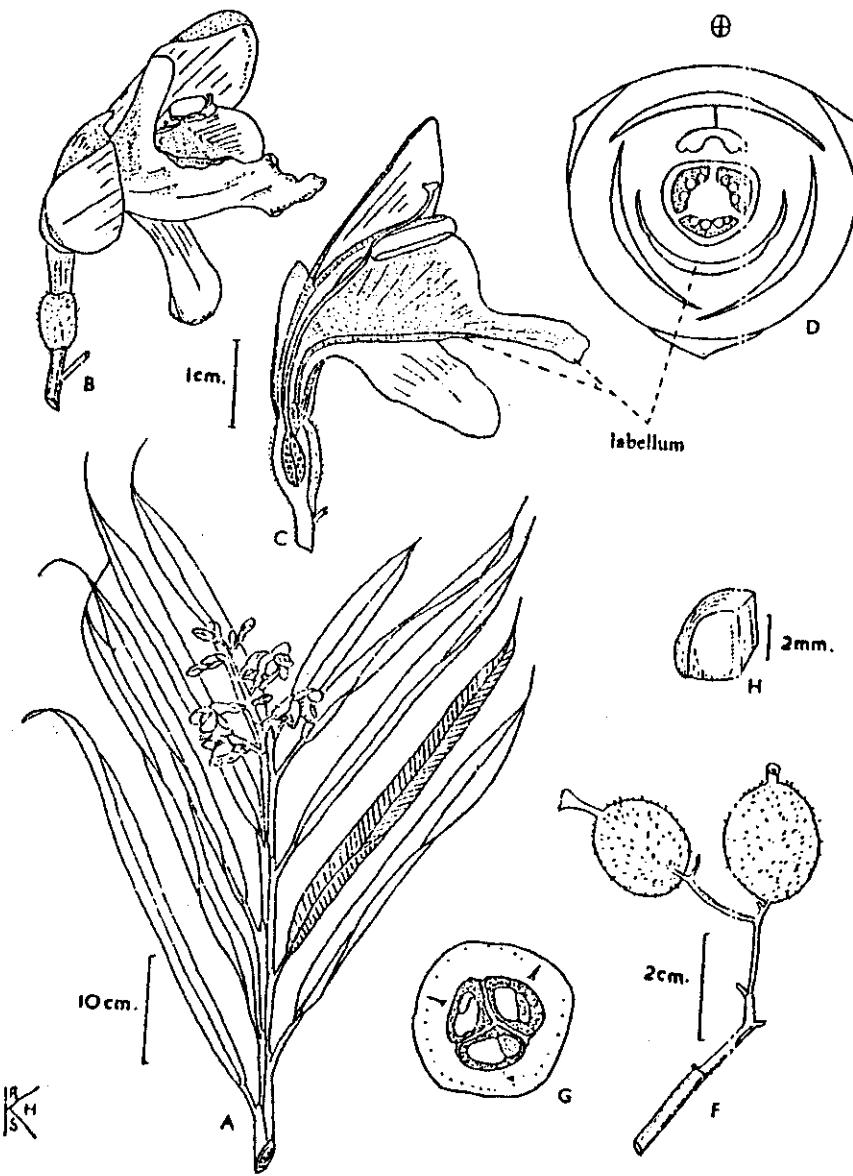
ภาพที่ 75. ผักปีบ (*Commelina diffusa* Burm.f.) Family Commelinaceae

- A. ลักษณะพืช B. ช่อดอกแบบไข่ C. ยอด D. เกสรเพศเมีย
- E. โครงสร้างของคอก (ที่มา ; ปะนอม, 2540:18)

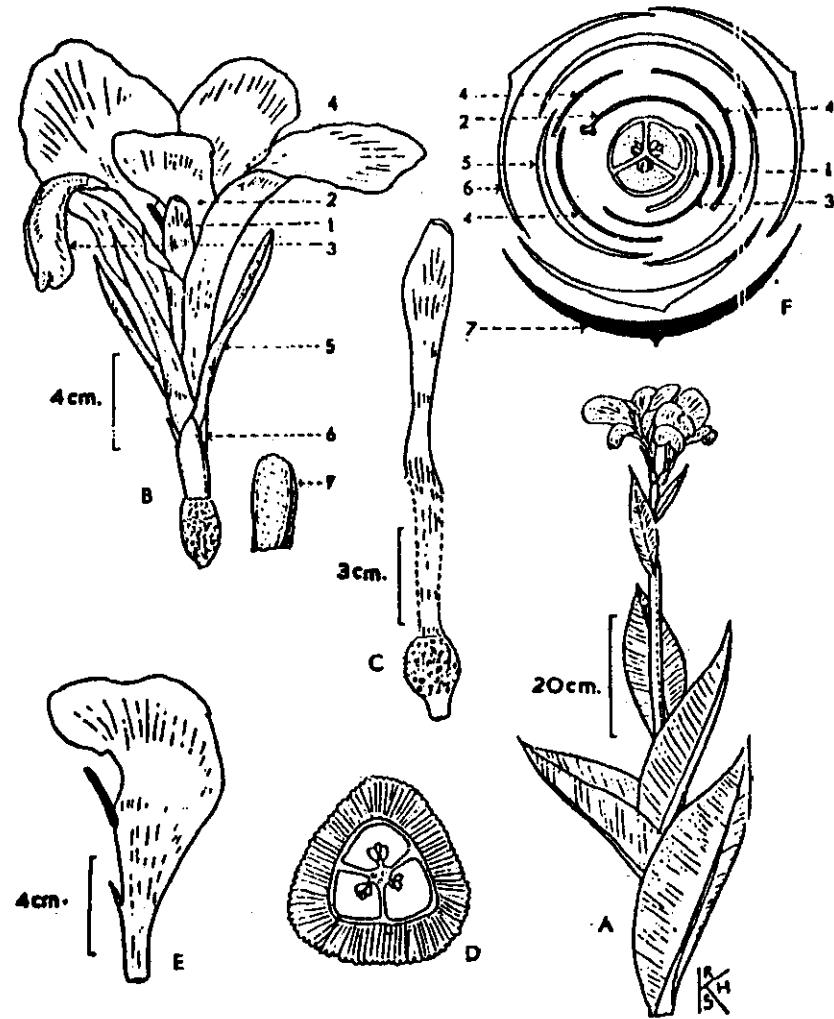
ภาพที่ 76. กอกกลม (*Scirpus mucronatus* L.) Family Cyperaceae

- A. ลำต้นพืชที่มีดอก
- B. สีปีกเลท
- C. ดอกและกลุ่ม
- D. โครงสร้างของดอก
- E. โครงสร้างของดอกลิลี่เปรียบเทียบกับ D (ที่มา; ประนอม, 2540: 32)

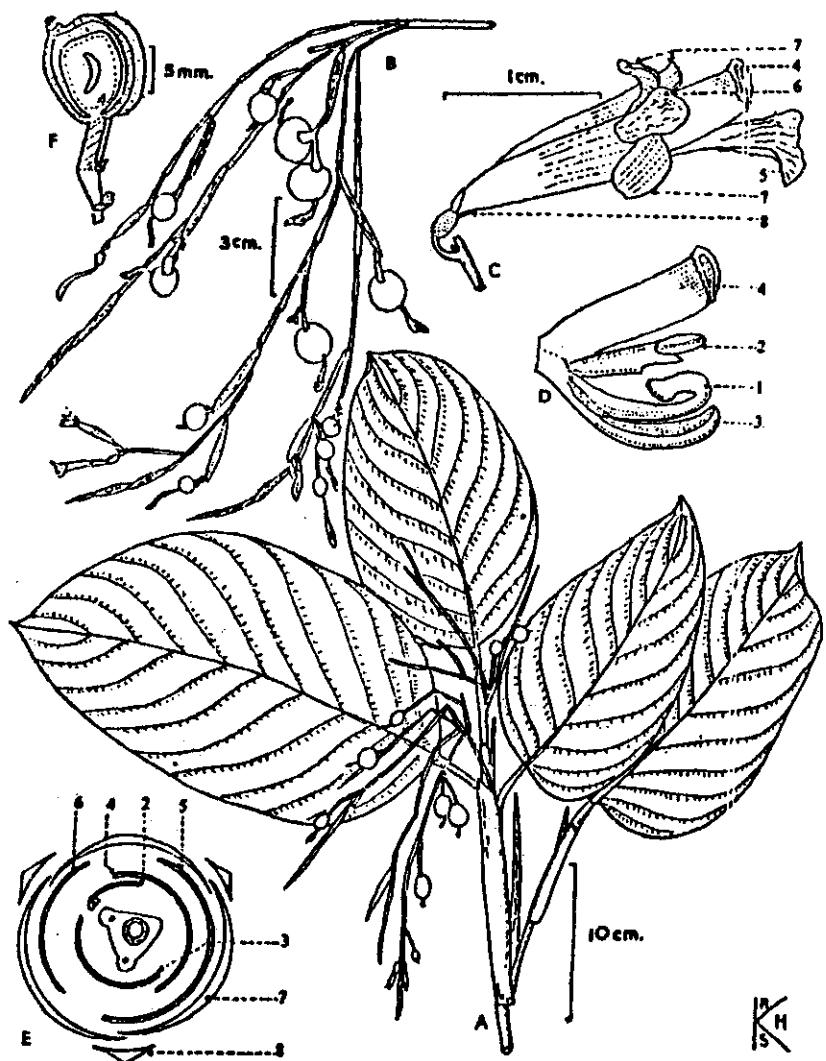
ภาพที่ 77. ข่าป่า (*Catimbium muticum* Holttum) Family Zingiberaceae

- A. กิ่งที่มีดอก
- B. ดอก
- C. ดอกที่ผ่าตามยาว มีลักษณะกลมใหญ่เป็นส่วนที่เปลี่ยนแปลงมาจากเกรสรูปสี่
- D. โครงสร้างของดอก
- E. ผลตัดตามยาว
- H. เมล็ด (ที่มา; ประนอม, 2540: 44)

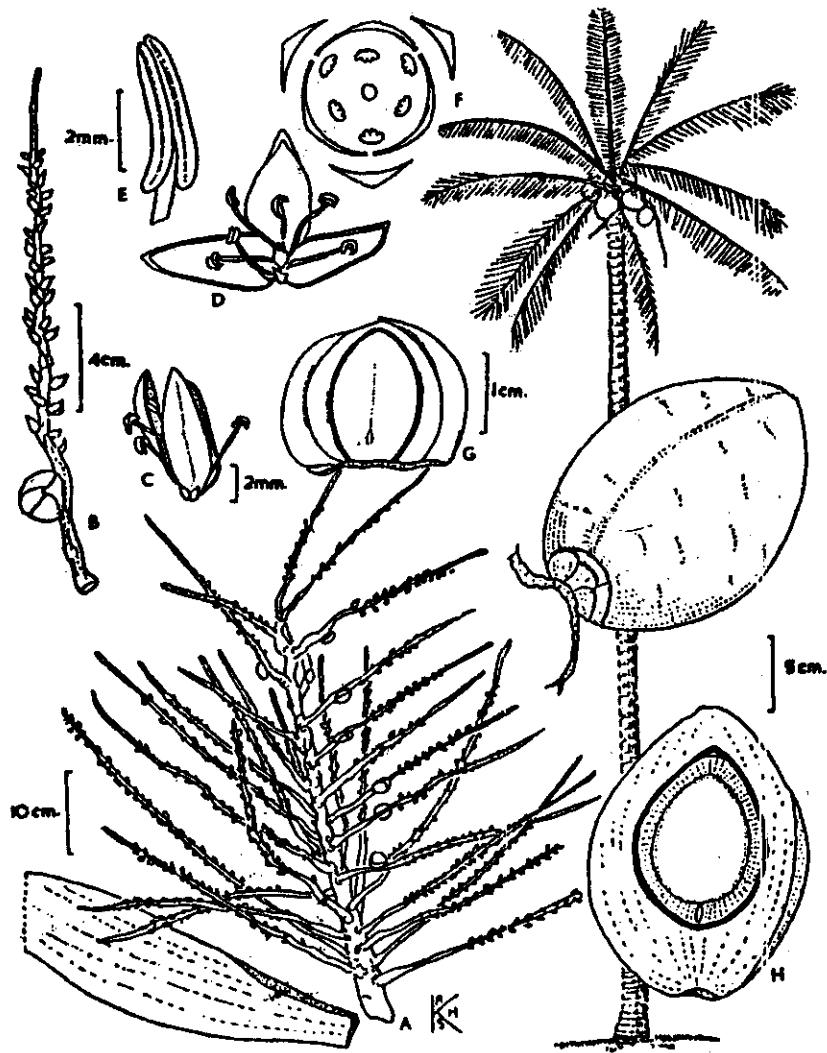
ภาพที่ 78. พุทธรักษา (*Canna indica* L.) Family Cannaceae

A. ลักษณะของพืช B. ดอกมีใบประดับรองรับ C. รังไข่ และก้านชูเกสรเพศเมีย
 ลักษณะคล้ายกลีบดอก D. รังไข่ตัดตามขวาง E. เกสรเพศผู้ที่มีลักษณะคล้ายกับ
 กลีบดอก F. ໄodicอะแกรมของดอก (ที่มา ; ประนอม, 2540: 46)

ภาพที่ 79. คุ้น (*Donax grandis* (Miq.) Ridl.) Family Marantaceae

- A. กิ่งที่มีผล
- B. ข่ายผล
- C. ดอก
- D. ถ่านชูของเกสรเพศเมีย และอันเรณูเซลล์เดียว
- E. โค兜แกร์มของดอก
- F. ผลผ่าตามยาว (พิมพ์; ประนอม, 2540: 48)

ภาพที่ 80. มะพร้าว (*Cocos nucifera* L.) Family Arecaceae

- A. ช่อคอกใหญ่ และบางส่วนของใบประดับ
- B. ช่อคอกสีไปคาดกอกเพศผู้อยู่ด้านบน ดอกเพศเมียอยู่ด้านล่าง
- C. & D. ดอกเพศผู้
- E. เกสรเพศผู้
- F. ไครอแกรมดอกเพศผู้
- G. ดอกเพศเมียผ่าตามยาว
- H. ผลแบบครุพ (ที่มา; ปรัณอน, 2540: 51)

